

31976

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౬
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ మే నెల 16-వ తేది బుధవారము

No. 38

శ్రీ విభవనామ సంవత్సర శైశవామాస బహుళ ఏకాదశి.

నందిక 3౮

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

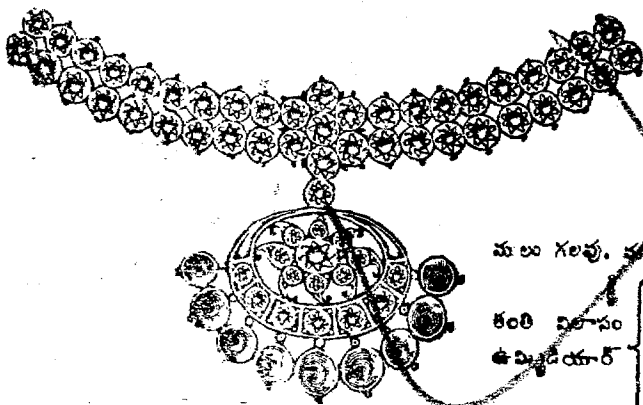
గొప్పగొప్పవారచే వేలకునేలు
యోగ్యతావల్లములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పొట్ల
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పొట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల కేదించును.
చాపుల మాపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన కిరీరమందలి దుమ్ముదార్థమును తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించునట్లే విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నార.

అమృతాంజనము అన్నివిధములగు
నొప్పులకు సంచవివరించి.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో సహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండగలది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు చెట్టిపిథి, మద్రాసు
249, శ్రీరంగేశ్వర ఫోర్టు, బొంబాయి

నగల కొనడలచినప్పుడు ప్రవ్రథమమున మీ పనిఏమి?

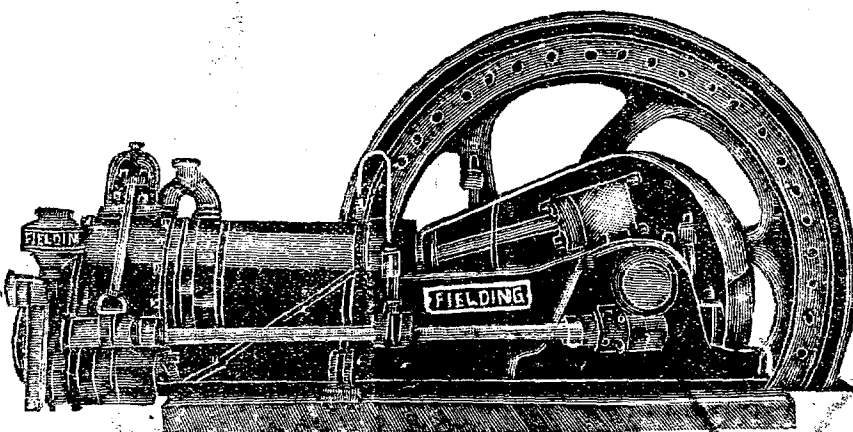

అనాదిగానుండునట్టి నగల దుకాణమున
విచారించి, సహజరీతి అక్కడికి పోవుటచే
పలుకఁగల నెండి సామానులు, బంగారు నగలు కిది
ముగా ఉన్నవి. నీరునెండికి, పవరం బంగారుకు పూ
ర్వమును. అక్కరలేనివి వాపసు తీసుకొని కేర
గిలివ్వబడును. మరియు కాతాదాతల కిశేక సౌకర్య
ములు గలవు. వాతో లాభాదేవి చేయవచ్చు వానినడిగిన తెలియును.

ఉమ్మడి రావయ్యశెట్టి, తెలిపా
గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ నెం 2807

నగలవ ర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

ఫీల్డింగు క్విక్ స్ట్రాంగు శెమిడిశలు క్రూడాయిలు యింజను

యిది రెండేనిమి
షములోనే వేవర
యింజను చల్లనిస్థితి
లోనుండగనే స్వస్థ
ర్వలగును. కొల్లు
స్థానింగు యింజను
లకు పుండే అపా
యములు ఏటికి
లేవు. లోడులాగు
టలో గాని చము

ఖర్చు తక్కువ అగుటలో గాని తరుచు రిపేరులేకపోవుటలోగాని, దీనిని మించిన యింజను యీ
మార్కెట్టులో లేదు. అన్నిసామానులున్నూ, మిక్కిలి తెంపరులవిన్నీ, బలముగలవిన్నీ
అయివున్నవి. వేలకొలదిలతి తృప్తికరముగా పనిచేయుచున్నవి. దరలు అతి సరసము
6 మొదలు 75 గర్రముల పవరువరకును ప్లాకులోనిధముగా నున్నవి.

సోలేయేజంట్లు:— డి. యల్. శాస్త్రి ఆంధ్రు కో,

ప్రొం.సి. మెయిన్ రోడ్డు, విజయనగరము.

12, తంబుచెట్టిపిథి, మద్రాసు

WANTED.

On High Pay, Vacancies every-where.
Success guaranteed. Apply for a copy of "My
Chances in Electricity" enclosing 2 anna
stamps. Fare Raid.—Cambridge Electrical
Training College, Royapettah, Madras.

"ఏజంట్లు కావలయును"

రాజధానియం దన్ని జిల్లాలలోనూ కిరీసెట్ ఆయిలు
అమ్మకమునకై ఏజంట్లుగ పనిచేయు పట్టకబడిగల ఘరానా
ముహమ్మదు కావలసియున్నాడు.

నెం 1286 రు పోస్టుకాన్వెన్యం దరఖాస్తుల సంపుట.
పుస్తకము. (4796)

నోటీసు

మైలాపూరు, సెన్ ఫోమ్, లిన్ పెరారియా
సిగిలో అల్పబ్బా లాడ్జియందు కాపురముండిన పం
డిన స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారు వారు ప్రస్తుతము
మద్రాసు పాట్ల టౌన్ వాట్టాక్కు రోడ్డులో 226
స్వామియందు కాపుర మున్నారని యిందుమూల
ముగా తెలియపరచడ మైనది. (2117)

మాదీఫలర సాయనము
"గర్భిణీశ్రీలకు కల్పతరువంటిది" నేవిధము, ప్రైవేటు.
కారము, తలతిరుగుట, కడుపులోమంట, నోటినిహాటట,
నోటితూత, అజీర్ణము, వస్తుమంటలు, నాంటులు మొదలైన
వాటిని బోగొట్టును. నెల బుడ్డి 1కి 1-8-0.
2126 ఆర్థరసాయనశాల ముక్త్యాల (కృష్ణా)

షర్త్స్ అండు కో
98, కెవ్ స్ట్రీట్, కలకత్తా
రెంగాల్ కోల్ ఆండ్ కోల్ పాల్వెల్, గృహ విశి
క్రీ, న్యూసాయ్ పంబండ్ మైస పనిముట్లు బోరింగ్ మిల్లులకై
వ్యాపారస్తులు.
ఈ తరములు ఇంగ్లీషులో (ప్రాయవలెను. (4801)

అర్చకత్వపు విధులు

దేవాలయములలో అర్చకత్వము చేయువారికి, వైవాగములు, వైష్ణవాగములు (పాంచరాత్రము, విజయము) తెలిసియుండవలెను గదా! నిత్యనైవేద్యారాధన విధానమునకు కావలసిన జ్ఞానము మాడ లేనివారు, వంశపారంపర్యపు హక్కులు గల అర్చకులయినను, తొలగించబడక తప్పదు. ఇక వీరు యిది నిరీపకమున యుండలేక పోతుంటుంటే భిక్షులు తీర్థప్రసాదముల అంగీకరించువాడను గనుక వీరిని తప్పక తీసివేయవలసివచ్చేది. దేవస్థానపు బోధనాధికారులు, అర్చకవిధానములో పరిక్షలు పెట్టింది, చారిత్రాత్మకమైనదిగా నాఖ్యించి దక్కనని ముందుగా ప్రతియర్చకునికి నోటిసు నీయవలయును. ఈ బోధకమైనవారు తమజీవములకొరకు కమిషను రాబట్టుకొనుటలో మాత్రమే ఆ తురకలో పదియవ వందలను తమ విధాకకృత్యములకు నెరవేర్చుటయందు కనబరచినచో, తమయొక్క కొంతవరకును పనులనుగొన గలుగుదురు.

మన అర్చకలలో నెక్కడనో కొందరు తప్పు స్వామి వారి కళ్యాణోత్సవములలో యాజ్ఞికము చేయించువారగుదుగా నన్నార మరొకరిసామ్య భిక్షువైట్టి, ప్రత్యేకముగ కళ్యాణోత్సవమును చేయించగలవానిని, ఉన్నట్టి గ్రామాంతరముల నుండి తెచ్చించుకొనవలసి వచ్చుచున్నది. వీరే కళ్యాణోత్సవ విధానమును నేర్చుకొనరాదు? మంచిసంస్కారము కానివారు దేవాలయములలో అర్చకులుగా నుండకగదా? కాబట్టి ప్రతి దేవాలయపు సాక్షాత్తులందఱు, కనీసము పదియవ భాగము వరకువచ్చి ప్రతిసంవత్సరము ప్రత్యేకించి, విద్యార్థులకు నేతనములచ్చి సంస్కృతకాలేజీలకు పంపించుటకు ప్రతిభర్త కర్తయు, తాను పంపించు శిష్యులలో యాతయిటు ముఖ్యముగా చేర్చవలెను. నీటికి బోధనాధికారి, కమిషనరీ, కోర్టునగారి యెట్టి ఆదేశములు చెప్పవలగా. ఈమధ్యమై బోధనాధికారికి వ్రాసియుంటిని. కోవెలలో ఆదేశములు, భోజనములు మొదలగునవి ఉద్గిరియైనను మరెవరకు యామాత్రపు సామ్య భిక్షుకర్తయన్నయెడల, యిదియే మామూలుమండన. దేవస్థానపు అర్చక 50 వ నెక్కును ప్రకారము ఉట్టుముట్టే మారసి కాళ్ళతో అయిటముగా చేర్చవలెను.

గొప్ప దేవాలయములలో సంస్కృత కాలేజీలో డిగ్రీని తీసికొన్నవారికి, నెలజీతములయిన పండిత పదవుల నిప్పించినయెడల, వీర ప్రజలలో ప్రాంతవ జ్ఞానకాండకర్మ కాండలను విమర్శకాపూర్వకముగ బోధచేయుటయేగా, కొన్ని దేవాలయములలోని యిప్పటి స్థానాచార్యులవలె యాఅర్చకుల విద్యుక్తకార్యములను నూపర్వైజా చేయుటకు ఉన్నట్టి యనుమతిని ఉడువచ్చున అర్చకులు, న్యాయముగాను, క్రమముగాను, స్వామివారి నాఖ్య చేయువలెనన్న ప్రార్థన 5 గంటల మొదలు, రాత్రి 10 గంటలవరకు వధ్యాహ్నము కొద్దికాంతి తప్ప, వీరికి పని యెల్లప్పుడుండును. వీరికి మంత్రములు, క్రితులు అర్చకుల బోధచేయుటకు సంస్కృత కళాశాలలలో యేర్పాటు చేయించుండవలెను. వానిలో, ఒక అభిమానకాస్త్రములో పాటు కొంత భాగయోగకర్మయోగములను, అర్చక విధానమును, వీరు నేర్చుకొనవలెను. ఈ విషయమై బోధనాధికారున, కమిషనరు గ్రంథములు వ్రాయించి తగు శ్రద్ధ తీసికొని యెడల, ఈ కోవెలలను ప్రజలకు లాభపేమి? ఆయా గ్రామములకు, తమ అర్చకుల యోగ్యతలను కనిపెట్టి వైవాగికి రిపోర్టు చేయుచుండవలెను. వీరు సంస్కారలయిన కొలది వీర నెల జీతము అరవదిరూపాయలవరకు వృద్ధిచేయవచ్చును. మంచి యోగ్యతయు, విద్యయు కలిగినయర్చకు లున్నయెడల, ప్రాంతవ మతజ్ఞాన విజ్ఞానములకు యిప్పటికంటె యెక్కువ న్యాయ కలగటయు, కోవెలలకు అనేకమంది భిక్షులు నిత్యము స్వామిని దర్శించుటకు వచ్చుటయు, సర్వోష్ఠి కవనాకముండుటయు, అర్చకుని కిప్పటికంటె హెచ్చుగౌరవ విచ్చుటయు సంభవించును. మన దేవదాతమును ఇట్టి పవిత్రకార్యములకే యుపయోగించవలెను. కనుక ప్రతిభర్తకర్తయు యానిషయమై తగు శ్రద్ధ తీసికొనవలయునని కోరుచున్నాను.

వల్లూరి సూర్యసారాయణరావు.

కృష్ణాపార్వతీ-బెజవాడ

ఇందు చాక్లరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి కాస్త్రీగారికి నమస్కారములు తయారుచేయబడుచున్నవి. అతి చాక. కోరినచో వీ. వీ. X కృష్ణమూర్తి. కేటలాగు ఉచితము. 2046 (ప్ర. సం 8)

తిరుమల తిరుపతి వగయిరా దేవస్థానములు, తిరుపతి

నోటీసు

1. తిరుమల తిరుపతి వగయిరా దేవస్థానములకు యాదిగువ అనుబంధములో వివరించిన 1 మొదలు 4 వరకు వస్తువులకు 1238 ఫనలీకి పూర్తిగా నున్న 5 వ అయిటం మాత్రం 1928 సంవత్సరం జూలై ఆగస్టు నెలలకు మాత్రం శీలువేయబడిన కవర్లలో పెండ్లలు అడుగున సంతకము చేసిన వారికి 1928 సం॥ రం జూన్ నెల 1 తేది సాయంకాలం 4 ఘంటలలోపున చేరునట్లు పంపుకోవలెను.

2. ప్రతి పెండ్లరు కవరుపై పెండ్లరు వస్తువుపేరును పెండ్లరు కాలమున్నూ పెండ్లరుదారుని విలాసమున్నూ వ్రాస్తూ తిరుమల తిరుపతివగయిరా దేవస్థానముల విచారణకర్తలవారి పైవిలాసంతో దాఖల్ చేయవలెను. పెండ్లరుదారుడు తన పైవిలాసమును వివరంగా వ్రాయవలెను. అట్లు లేనంతట నదరు పెండ్లరును త్రోసివేయడ మవును.

3. ప్రతి పెండ్లరుతో మాదిరివస్తువును రొక్కముగా గాని లేక కరెన్సి నోటురూపముగా గాని ప్రతి పెండ్లరు వస్తువుకున్నూ రూ. 100 ధరావత్తుగా పంపుకోవలెను. పెండ్లరు ఫయినలాతి అయిన తర్వాత గైరు మంజూరు అయిన పెండ్లరుదార్లయొక్క ధరావత్తు సొమ్ములు వాఫసు యివ్వబడును.

4. యేపెండ్లరుగాని అంగీకరించుటకును లేక కారణము తెలిపకనే త్రోసివేయుటకును శ్రీ విచారణకర్తలవారికి అధికారము కద్దు.

5. పెండ్లరు ఫయినలాతి అయి మంజూరు పుత్తర్వు పెండ్లరుదారుకు స్వయముగా గాని లేక పోస్టు ద్వారాగా గాని పంపించ బడిన 10 రోజులలోగా మంజూరుపొందిన పెండ్లరుదారుడు అగ్రిమెంటు ఫారములో కనిన ఫర్దర్ డిఫాజిట్టు మొత్తం చెల్లించి క్రమమైన స్థాంపులో అగ్రిమెంటు వ్రాసి యియ్యవలెను.

6. వైకృతడివకలకు విరోధముగా ప్రవర్తించినంతట మొదట చెల్లించిన డిఫాజిట్టు దేవస్థానం చిరాకు నష్టంకరింద జమకట్టబడి కల్పాక్షరు జవాబుదారీపై ఫయినలాతి చేయబడును. పెండ్లరుదారుడు అగ్రిమెంటు వ్రాసియిచ్చేవరకు జిసి సామానులు నరిఫరా చేయుటకు అనుమతి యివ్వబడ నేరదు. జిసి సామానులు దేవస్థానంవారు ఖరీదు చేయుటలో కల్పాక్షరు ధరకంటె యెక్కువగా పుండెంతట అందువల్ల దేవస్థానమునకు కలిగేనష్టమును వై పరత్తుల ప్రకారం నడినక తప్పిన వారి నద్దమంచి వసూలు చేయబడును.

7. యితర అగ్రిమెంటు పరత్తులు శ్రీ విచారణకర్తలవారి ఆఫీసులో అడిగి తెలుసుకోవచ్చును.

అనుబంధము

వస్తువుల వివరం.	సంవత్సరమునకు కావలసిన పుజ్యముపు పరిమాణము
1. మేలురకం నెల్లూరు బియ్యం (పాతది)	167000 కొలత శేర్లు (శేరు 1-కి 80 తులూలు)
2. డిటో తెనాలి బియ్యం డిటో	43000 డిటో
3. డిటో కస్తూరి	168 XX యెత్తు
4. పచ్చకద్దూరం	తూకం శేర్లు 195. శే 1-కి 24 తులూలు.
5. సువాసనగల కలవటంలేని ఆపు లేక యెనుము నెయ్యి.	10,000 తూనిక శేర్లు శే 1-కి 24 తులూలు

యేలం నోటీసు

తిరుమల తిరుపతి వగయిరా దేవస్థానములకు పై వివరించిన సరుకూలు గృహ యితర జిసి సామానులు నష్టయి చేయు హక్కును 1928 సం॥ రం మే నెల 29 తేది వుదయం 8 ఘంటలకు శ్రీ విచారణ కర్తలవారి ఆఫీసులో యాలం చేయబడును. యిందులో కొన్ని ముఖ్యమైన వస్తువులు మాత్రం యాదిగువ సమూహం చేయబడి వున్నది.

వస్తువుల వివరం	సంవత్సర పుజ్యముపు పరిమాణం
1. సూర్యమార్కు కుంకుమపువ్వు యీ సరుకు ఎస్. నారాయణా అండు, కో., బంబాయి వారివద్ద నుంచి శ్రీ విచారణకర్తల వారిపేర పార్కులు తెప్పించి నష్టయి చేయ తగినది.	తూకం శేర్లు 100. శేరు 1-కి 24 తులూలు.
2. మంచి నూగులు నూనె దేవస్థానం కచ్చేరీలో గానుగ ఆడి నష్టయి చేయ తగినది.	18800 తూనిక శేర్లు.
3. క్రష్ణపూడ్. యిందులో మిళితముగ 8 వస్తువులు ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగా నష్టయి చేయతగినది.	204400 పాన్లు
4. బాణసామానులు.	రూ. 5000 మతింపు గలది.

ఏలంషరత్తులు

1. త్రిపాటదారుడు డిపాజిట్టు రూపాయలు 100 చెల్లించనిచే ఏలంలో నవాల్ చేయుటకు అర్హుడు కానేరడు.
2. అసజయము పొందిన నవాల్ దారుయొక్క డిపాజిట్టు మొత్తమును ఏలం ముగింపు అయిన తోడనే వాఫసు చేయబడును.
3. ఏలం మంజూరు చేయుటకుగాని కారణము తెలుపకయే తోసివేయుటకుగాని శ్రీవిచారణకర్తలవారికి అధికారము కద్దు.
4. నకరికిగాను నామకార్థముగా మరివకరు నవాల్ చేయకూడదు. కంట్రాక్టును మరివకరికి ట్రాన్సుఫర్ చేయకూడదు.
5. ఏలంలో ఆఖరు నవాల్ దారుగా దేర్పడిన తర్వాత ఆఖరు నవాల్ దారుడు తన పైవిలాసం పూర్తిగా యిచ్చినంతట అతనిపేర దేవస్థానం కచ్చేరినుంచి సాదర్ కాబడుజాబులు అతనికి చేరినట్లు భావించబడును.
6. మంజూరు అయిన నవాల్ దారుకు పోష్టు ద్వారాగాగాని లేక స్వయంగాగాని ఏలం మంజూరు పుత్తర్వుపంపబడిన 10 రోజులలో ఏలం మంజూరు అయిన నవాల్ దారుడు అగ్రిమెంటులో కనిన ఫర్ దరు డిపాజిట్టు మొత్తం చెల్లించి క్రమమైన ప్లాంపులో అగ్రిమెంటు వ్రాసియివ్వవలెను. అగ్రిమెంటు వ్రాసియిచ్చేవరకు కంట్రాక్టు వప్పుకొన్న సామానులు తీసుకొబడజాలవు. అంతవరకు కంట్రాక్టు జవాబు దారిపై యితరత్రసామానులు వుచ్చుకోబడును. ఫరదరు డిపాజిట్టు చెల్లించకయున్న అగ్రిమెంటు శ్రాతి యివ్వకయున్న వుండినంతట డిపాజిట్టు మొత్తమును నష్టంకరింద దేవస్థానమునకు జమకట్టుకోవడమే గాక మరు యాలంపేసి అందువల్ల కలిగేనష్టమునకు కంట్రాక్టరు జవాబుదారి అగును.
7. యేలంలో నవాలుచేయు ప్రతివస్తువును మేలురకంగా నష్టయిచేయతగినది.
8. యింగ్లీషులో ప్రచురించిన విషయమునకున్న తెనుగులో తర్జిమాచేసిన విషయమునకున్న భేదములు వున్నంతట యింగ్లీషులో ప్రచురించినదే ఖాయ మని భావించుకోవలెను.

శ్రీమహాంతు ప్రయాదాసుజీ,

5-5-28.

శ్రీవిచారణకర్తలవారు.

ప్రెజిడెన్సీ ప్రావిడెంటు అండ్ జనరల్ అస్యూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్. హెడ్ ఆఫీసు, అమృతకవనము, బాల్కన్ షేలు, ఫోర్టు, బొంబాయి.

దీనినాడలు దీనిచేసుకొనుటకు సమ్మతమైన రైఫ్ ఆఫీసు, ప్రీమియం, రూ 1-కి రు. 1 తేక రు 0-8-0. మరుకై, సమ్మతమైన ఏజెంటు కావలెను. సరిగా పనిచేయువారితకు వివిధగా కమిషను లివ్వబడును.

హెడ్ ఆఫీసునకు దరఖాస్తు చేయుడు.

Presidency.

తరుణముమించి పోవకమునుపే మీతల పెంట్లుకల గురించి తగుశ్రద్ధ వహింపుడు.

పెంట్లుకలు దుబ్బనతో వూడినప్పుడంతవరకు ఆలసింపకము పెంట్లుకలు చెడిపోవుటకు అతిఅంత్యదశ యనిగ్రహింపుడు

కామినియాఆయిల్ రిజిస్టర్డ్ ను సేటి నుండియే వాడుటారంభింపుడు.

తలపెంట్లుకల బాధలన్నింటికి

దివ్యామృతము

పెంట్లుకలను కాంతిహీనముగాను, నిట్టిపోవుట చిరముగానుండునంది రక్షించి పట్టుకుచ్చునలె, తుమ్మెద రక్కలవలె నిగనిగలాడించును. ఈగుణభవంబని నేడే పరీక్షింపుడు. మీపెంట్లుకలెంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించునో గమనింపుడు. కామినియాఆయిల్ మీపెంట్లుకలకు నెట్లు అధికృతగలగజేయునో గుర్తించుడు. ప్రతిపెట్టుకములోను, పల్లెలోను, దుకానాదారులందరినద్ద, వరిమళ్లద్రవ్యము లమ్మువారలందరినద్దను జూచును. మీపూరి వర్తకులయొద్ద కొనునక్కడు, కామినియాఆయిల్ యే అని చూచి మరికొనుడు.

సీసా 1-కి రు 1-0-0 పోస్టేజి 0-6-0 ప్రత్యేకం, సీసా 8 కి రు 2-12-0 పోస్టేజి 0-0-12-0

టయోదిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్) కొనుట మరువకుడు.

మీడుస్తువులమీదగాని, శేలు రుమాలుమీదగాని రెండుమూడు పుక్కలు ఆటోథిక్ బహారు చల్లిన వెంటనే మిక్కిలి వనోహరమైనట్టి మల్లె, దైత్యపువ్వుల వరిమళ్లములను, నెదజల్లి నట్టినట్లుక. పెండ్లిపయములందు బంధువులందరిని సంతోషపరచుటకు, ఆటోథిక్ బహారు తప్ప మరెవ్వరూ కానరాదు. నేడే ఒకసీసాకొని, దాని అద్భుతవర్తమాను లనుభవింపుడు.

1/2 టయోదిల్ బహారు	రు. 2-0-0
1/4 " "	" 1-4-0
1 డ్రామా " "	" 0-12-0

సమూహా సీసా రెండణాల పోష్టు స్టాంపులు పంపిన పంపబడును. సువాసన కార్డు 1-కి అణా 1

అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ.

285, జమ్మామసీదు మార్కెటు, బొంబాయి నెం 2.

కావలి

వివాహవయోనిర్ణయచట్టములను
ఖండించుచు సభ జరుపుట

ఈ వైకాఖ బిల్ ౨ లు ఆదివారంజోజున కావలి గ్రామములోని బ్రాహ్మణ వైశ్యబృందమువారు శ్రీ లక్ష్మీకాంత స్వామివారి ఆలయమునందు సమావేశమై హిందువుల వివాహ వయోనిర్ణయమున జేయనెంచు బిల్లుల ఖండించుచు అట్టి చట్టములు హిందూ మత ధర్మశాస్త్రములకును ఆచారములకును విరుద్ధము లనియును హిందూసంఘ స్వాతంత్ర్యమునకు చాల ప్రతికూలములనియును శ్రీ విక్టోరియా మహారాణి ప్రభృతులు మతవిషయములలో తొలగ్గవలెను నూచించుచు ప్రకటించిన వాగ్దానములకు భంగకరములనియును నేకగ్రీవిముగ తీర్మానించివారు.

ఈ బిల్లుల విషయమై హిందూ సంఘమువారి యభిప్రాయము తిని ప్రభుత్వమువారికి తెలుపుటకుగాను యీ ప్రాంతముల నుండి మహాజన్తు పంపబడినదిగా గూడ తీర్మానింపబడినది. అట్టి మహాజన్తు పంపుటకు తగు ప్రయత్నములు చేయబడుచున్నవి.

జగద్గుప్తాడి ఆదినారాయణయ్య, డిప్యూటీ.

శ్రీ శారదానికేతనము - గుంటూరు

చేలోలు కాపురములు పాటిజండ్ల వల్ల య్యగాన తన కుమార్తె వివాహసందర్భమున లగ్నకట్టం. రు. 116-0-0
మాచవకం కాపురములు యెండ్లూరి చినరామచంద్రయ్య గారు తనకుమార్తె వివాహసందర్భమున లగ్నకట్టం. 116-0-0
పాలపర్తి కాపురములు తెల్ల కృష్ణమ్మచౌదరిగారు తన వివాహసందర్భమున లగ్నకట్టం. 75-0-0
గుంటూరు క కాపురములు ఏకా ఆంజనేయులుగారు తన కుమార్తె వివాహసందర్భమున లగ్నకట్టం. 25-0-0
గుంటూరు కాపురములు సంతా నుబ్బారావుగారు తన కుమార్తె వివాహసందర్భమున సదస్యకట్టం. 15-0-0
ఆప్పికట్ల కాపురములు ఆవంట బుచ్చిరాయుడుగారు తనకుమార్తెల వివాహసందర్భమున లగ్నకట్టం. 50-0-0
రేణిరెడ్డి తాలూకా రావి అనంతవరం కాపురమురాలు శ్రీమతి కుర్రా రాజ్యలక్ష్మిగారు శారదానికేతనములో ఒక గది కట్టించుటకు ఆయ్యేఖర్వురు 10-0-0 ఒక నేయిరూపాయలు వాగ్దానముచేసి స్త్రీబద్ధయెడల గల తమ అత్యంత భిక్షునమును వెల్లడించుచున్నారు. ఇట్లు
పున్నవ లక్ష్మీనారాయణ, కార్యదర్శి.

హైదరాబాదు (దక్కన్)

(ఒకవిలేఖరి.)

ఆంధ్రయువక మహాసభ

హే, 12:—రాష్ట్రీయాలగుల సర్వతోమఖాభివృద్ధికి పాటుపడుటకై స్థాపింపబడిన హైదరాబాదు యువకమండలి పక్షమున ఆంధ్రయువక మహాసభజరుగును. శ్రీయత లోక నిందిడి కంకిరనారాయణరావు బి. ఏ. (ఆనర్సు) గారు యధ్యక్షులుగానుండ నంగీకరించిరి. ఆహ్వానసంఘమువారు అప్పడే ఆహ్వానలేఖల నంపుచున్నారు. యువకలగువారియందు ఉత్సాహము ప్రబలినది. పెక్కరికార్యమునందు జోక్యము కలిగించుకొని పనులుజేయుచున్నారు.
సుభానచంద్రబోసు జవహర్లాల్ నెహ్రూ వారిమను వంటివారిలకు ప్రత్యేక లేఖలు వారిశాహ్వానించుచు పోయినవని తెలియుచున్నది. సభ జూన్ 2 వ తేదీన జరపుటకు నిశ్చయింపబడినది.

సంఘసంస్కార మహాసభ

పూర్వాచారములందు తగుల్కొని ప్రాకులాడుచున్న తోడిసోదరుల భావ్యభివృద్ధికి యత్నించు యువకమండలివారికి ఈ మహాసభను సూర్యాపేటయందు జరుపనిశ్చయించిరి. సుప్రసిద్ధ సంస్కారప్రియులగు శ్రీగాడేపల్లి సూర్యప్రకాశరావు పంతులుగారు ఎం. ఏ. ఎల్. టి. నీ సభకు అధ్యక్షులుగానుండరని తెలియుచున్నది.
సంస్కార విషయములనుగురించి సభలలో ఉపన్యసించుటకై పలువురు మహాశయులు ఆహ్వానసంఘమువారిచే పోకబడిరి.
బాల్యవివాహ నిషేధతీర్మానము ఈ సభలందు ముఖ్య తీర్మానముగా పరిగణింపబడును. సుప్రసిద్ధులగు రంజరుగి నీ విషయమై సర్వులు గావించుచున్నారు.
పైరెండు సభలను జయప్రదముగా నొనరించుటకై పాటుపడుచు కార్యనిర్వాహకవర్గమును కార్యదర్శులగు శ్రీయోగులు మాడపాటి రామచంద్రరావు కలతము సభ్యనారాయణరాయుడు గార్లు ప్రకంసాపాత్రులు.

హైదరాబాదు వార్తలు

మూర్యాపేట సభలు

వీరిని జయప్రదముగా తేయటకు ఆహ్వానసంఘమువారు యత్నములు జరుపుచున్నారు. అడయార నుండి శ్రీయుత వి. యస్. శర్మ బి. వి. టి. టి. గారు సభలకు దయచేయ వాగ్దానమునర్పించారు. యక్షిణిపేట సహాయమున ప్రత్యేక ఉపహారముల నొసంగ నంగీకరించివారు. బొంబాయిలోని ఆంగ్లసాహిత్యమును ముఖ్యము శ్రీయుత శంకరాచార్యుని పర్యాయ ప్రభుత్వమువారిచే అక్రమముగా నాపివేయబడిన ఈ సభలు రెండు వత్సరముల తరువాత మరల జరుపునవశము లభించినందునకు సంతోషము దెలుపుచు శ్రీమంతుల కార్యదర్శికి బాబువ్రాసివారు. ఇప్పటికైనను ఈ సభలు జరగటకు కారణము (కొత్తగా నీ రాష్ట్ర) సునకవచ్చిన ఆంగ్ల ఉద్యోగుల భావమును నూచించి యున్నారు. రాష్ట్రములోని గ్రంథాల యమలనాడు ద్వితీయ గ్రంథాలయ పూర్వభూమి ప్రతినిధుల సమ్మతిని సారంజీ చివారు.

నిజాం ప్రభుత్వము

వీరికి "హిజ్ మెజిస్టీ" యను బిరుదు ఒకటివలసినదని ధారావదు జిల్లా (బొంబాయి రాజధాని, లోని కర్ణాటకయందు పునఃప్రత్యక్షగారి యధ్యక్షతక్రింద జరిగి యొక మహాసభ లో నొక తీర్మానము అంగీకరించి వైస్రాయిగారి కంపెనీ కట్టున, ముఠిలపట్నము రేవును నిజాం ప్రభుత్వ వశముచేయట కును, బీకారుప్రాంతమును మరల నిజాం ప్రభుత్వగారి కప్పగించు లుననందు తీర్మానములు చేసినట్లును హైదరాబాదులోని రైతు పత్రిక వ్రాసినది. బొంబాయి ప్రాంతములోని ధారావదు జిల్లాలోని కర్ణాటకయందు ప్రజలను ముఖ్యముగా పీరిత్రయ్యగారు నిజాం ప్రభుత్వగారి విషయములో చూపిన భక్తివిశ్వాసముల ప్రశంసార్థములు. ఇట్టి తీర్మానములు హైదరాబాదు రాష్ట్రములోని ప్రజలు చేయించినవో వీని హ్వారా ఎక్కడ ఏగా నుండెడినది. కాని హైదరాబాదు రాజ్యములో గ్రంథాలయ సభకు తిప్పుచు. ఇట్టి సభలు జరుగవచ్చునో రావో?

శ్రీ ప్రధానమంత్రిగారి పర్యటనము

నాందేడునందు పక్షి శ్రీవారిక విసతిత్రయ అర్పించు కొనిరి. (1) నాందేడునందు మునిసిపాలిటీ సాపింపలయమునందు (2) లోక స్థాన సంఘములలో ఎన్నికల పదవి ప్రశ్నకైట్టలయనందు (3) ప్రస్తుత విద్యావిధానములో మార్పులు చేసి యిడియ తరగతివరకునను మార్పులను విద్యగరవలయనందు (4) భాస్కరి పాఠశాలలైన నన్న నిర్బంధమును తొలగించులయనందు కొనిరి. ప్రధానమంత్రిగారు ఈలోక మును నివారించునని సానభూతితో ప్రత్యుత్తరమొసగిరి. రైల్వ విషయములో ప్రజాసౌఖ్యమునకు నలయు ఏర్పాటుచేయవల సినదనియు, స్త్రీలకు ప్లాట్ ఫోర్ముపైకి వదలుటకు వేరుమార్గ ముండవలయుననియు, అవి టికెట్ కలెక్టర్లను నియోగించుట అవసరమనియు, పత్రికలకు ముద్రాలయమునకు స్వాతంత్ర్య మొసంగవలయుననియునూడ ప్రార్థించబడినది. వీనియన్నిటిని సాదరముగా నాలోచించుటకు వాగ్దాన మొసగిరి.

ఆర్యసమాజ వార్షికోత్సవము

ఇది నాల్గవసంవత్సరము గాఢరతుగా జరిగినది. ఉత్తర హిందూస్థానమునుండి వచ్చిన గొప్ప గొప్ప పండితులు హిందూమతము యొక్క భవిష్యత్తును కాంక్షించుముగా తేయట కవలయు మార్గములను చూచించిరి. ఈ నాల్గవసంవత్సరము జనులందఱును సుత్రానుసారము వ్యాపించియుండెను. సభమున కొత్త వైతన్యము వచ్చినట్లు తోచుచుండెను.

జ్యోతి వివాహశాసనము

దీర్ఘ కానకసభలోనున్న ఈ చిత్తశాసనమును ఖండించుటకై యొకవర సమావేశపరచుటకై శ్రీయుత వీరభద్ర పాక యాజ్ఞాగారు నిజాం రాష్ట్రములోని యెర్రపాలెమునకు వెళ్లి యత్నించినట్లును, వారణాసికి భగ్నమనోభులైనట్లును తెలియుచున్నది.

బందరురేవు

మచిలీబందరురేవును, ఈ రేవునకుపోవు రైలు మార్గమును నిజాం ప్రభుత్వమువారికి అప్పగించువయమున ప్రయత్నములు జరుగుచున్నట్లుక, రాష్ట్రపు రై. న్యాయమంత్రి కర్నూలు ప్రెండుగారు సీనుకు వెల్లివారు కదా అచ్చట వారివయమున ప్రయత్నములు సలుపనున్నారని తెలియుచున్నది. ఇదివరకు వీరరు తిరుగుడుబట్టకై శ్రీ ప్రభుత్వముగారి సంతో యత్నమునెరిరి. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు అంగీకరింపజేరి. బందరురేవు విషయములో ఎట్లుజరుగునో చూచుగాని తెలియదు. తీ నిరసనలకప్పు "ఎమ్మెట్" యనునది నిఘంటువులోలేదని చెప్పబడుచున్నది ఇందుకు కంగీకరింతురా? అనలు బందరు జిల్లా ప్రజలు తమ హక్కులను, స్వాతంత్ర్యములను, నిజాం ప్రభుత్వమునకు లోబరచుకొనగోరుదురా? మాడవలసియున్నది.

Advertisement for LALIMLI PURE WOOL CAWNPORE. The ad features multiple instances of the brand name and logo, along with text describing the wool's quality and origin. Key text includes: 'LALIMLI PURE WOOL CAWNPORE', 'THIS ARTICLE IS GUARANTEED TO BE 100% PURE WOOL', 'Manufactured by The CAWNPORE WOOLLEN MILLS CO', 'Post Box No. 5 CAWNPORE', 'This article is guaranteed to be entirely Pure Wool THE CAWNPORE WOOLLEN MILLS CO Sole Manufacturers CAWNPORE.', 'UNSHRINKABLE', and 'LALIMLI PURE WOOL'.

ఈ లేబిల్స్ ను చూడుడు

ప్రజలు లాలింలీ వస్తువులకు బదులు యి మిలేషనులను కొని మోసపోకుండునట్లు, యిక ముందు లాలింలీ వస్తువుమీద నున్న టిక్కెట్టును, లేబిల్ ను, ట్రాన్స్ ఫర్లను గాంచుడు అవి వస్తువులకు, లేక ఉడుపులకు కుట్ట బడిగాని లేక అంటించబడియుండును.

మీరు నమ్మకమైన ఉన్ని దుస్తులను కొన వలెననిన సెక్యూరిటీ టిక్కెట్టును చూపించు మని కోరుడు వాటిని లాలింలీ ఉడుపులనుండి తీసివేయజాలకుండునట్లు పొడుగంతటను, అన్ని వస్తువుల కంటించితిమి.

ఎడమచేతి వైపున వైభాగమున కనుపర చబడిన టిక్కెట్టునుగాంచుడు. ప్లాను, నర్జి ట్టిడ్లు, బాడ్ క్లాత్ మొదలైనవి కొనునప్పుడు ఈ టిక్కెట్టును జప్తియందుంచుకొనుడు.

స్వీట్లక, ఫ్లూపెరు, కంబల్లు, నీలింగి అండర్ శరలు మొదలగువాటిని కొనునప్పుడు లాలింలీ లేబిల్ ను చూడకుండుకొనకుడు.

లాలింలీ లోపలనుకొనునప్పుడు లాలింలీ ట్రాన్స్ ఫర్లను చూచి మరకొనుడు.

లాలింలీ అనుపేరు 100 టి నూరుపంతులు మంచి పూలు కలిగియుండునని గ్యారంటీ పొందబడియున్నది. చిరకాలము మన్నను, శృష్టిపొందగలరు.

లాలింలీ ఏజెన్సీ:—

మొనర్సు. కపూర్ చంద్ అందు కో

చిక్ పేట, బెంగళూరు సిటీ

ది. కాన్పూరు ఉలేన్ మిల్సు

కంపెనీ

(బ్రిటిష్ ఇండియా కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్)

వాల బ్రాంచి:—

పోస్టుబాక్సు నెం 5, కాన్పూరు

బ్రాకులచేయుట

ఫోటో బ్రాకులు చేయు పద్ధతిని నేర్చుకొనినవర్తకుగా ను నిజాం ప్రభుత్వమువారు నెలకు నూరురూపాయల విద్యార్థి జీతముచ్చి అజ్ఞుత్తులైన అనువారిన కలకత్తా పంపివారు. ఇది ఈ స్థానియా విశ్వవిద్యాలయముయొక్క గ్రంథశ్రమరణశాఖ పక్షమున నియోజిదినదట.

అస్పృశ్యులకు అన్న దానము

వరంగల్లు జిల్లాలోని యెర్రపాలెము గ్రామమున శ్రీమ దపాటి తిరుమలరావుగారి కుమార్తె వివాహసందర్భమున 500 అస్పృశ్యులకు తృప్తిగా భోజనము పెట్టబడెననియు, (బాహ్య యమునకులు పంపున శ్రద్ధతో అస్పృశ్యులకు కావలసిన వస్తువులను పెట్టించి షరామర్చించిరియు తెలియుచున్నది.

రైతుపత్రిక-రజస్వలా వివాహశాసనము

హరవిలాస కాదాగారి చిత్తశాసనమునకు నిజాం రాష్ట్రములో ప్రయోగము లభించు కనుక ఇట్టి ముఖ్యమున కా సనముకట్టి హైదరాబాదు శాసనసభవారు చేయుట చాలము చదిని సానికరైతు (ఉర్దూ) పత్రిక నూచించుచున్నది. ఇది చాల మంచిమూచన.

హిందూ పునర్వివాహశాసనము

ఈ శాసనము నిజాం రాష్ట్రములో అమలునందులేదు, కందు పునర్వివాహశాసనముకట్టి శాసనసభలోనికి పంపబడియుండెను. కాని సభ వా యాజ్ఞాసన నిరాకరించిరి.

ఇటీవల రాష్ట్రమున నిట్టి వివాహములు చాల జరుగుచున్నవి కనుక మరల నొక చిత్తశాసనమును ప్రత్యేకపెట్టు యత్నములు జరుగుచున్నవి. (ఒకవిలేఖకుడు.)

ఇంద్రజాలమ హేంద్రజాలము

ఈ గ్రంథములో జర్మనీగారడీ, హా స్ట్రానువము, ఆంగ్ల ఇంద్ర జాలము, మంత్రశాస్త్రము, ధూతవైద్యము, యంత్రములు, చీట్ల శీక తమాషాలు, వినోదవిద్యలు, మనుష్యుని నూయముచేయుట, నూచిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధి యగలు, శరీరములేని తలచేత మాట్లాడించుట, గాలిలో మనుష్యుని నిలుపు మొదలగువిచిత్రములన్నవి, దీనిచే మేజిక్ చేయగలరు. నెల రూ. 2113 చముత్కార గణితము:—(బెప్టులుక్ కమిటీ వారిచే అప్రూవు కాబడినది.) ఇందులో విచిత్రవిశేష, మనో గణితములు, సమస్యలు, చిక్కుపెట్ట, యంత్ర, తమాషా తక్కిలు, గణితావధానము గలవు. నెల రూ. 1.12 కి రూ. 5. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, హింగోలు. (గుంటూరుజిల్లా)

గజ్జికితైలము

నెల డబ్బీ 1-కి రు 0-4-0; వి. వి. నెహా 0-9-0, ఈ తైలమున నాలుగు పూలులు కాచిన చిడ్డ, గజ్జి కిలుము, జీత పెండులగునది నశించును. తక్కువ వనిజియను. అమ్మి తొలగింపగ నీవో, బొంబాయి న ముగ రాను.

ప్రజాపరిపాలనము

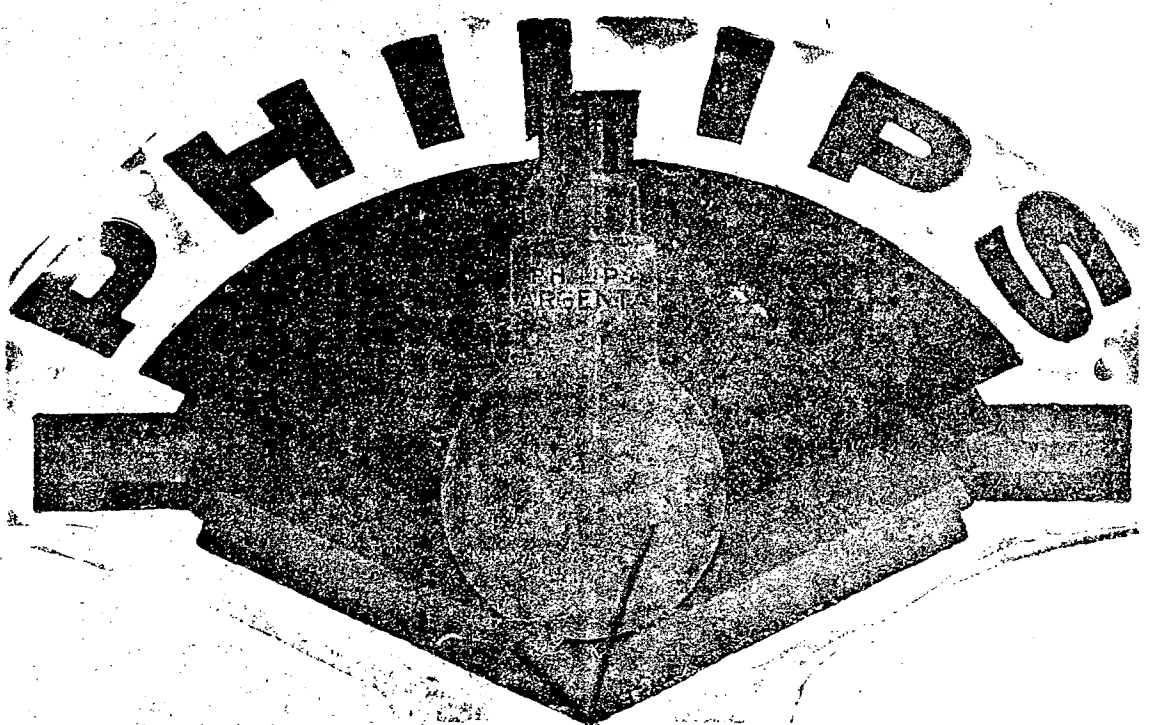
(“హిందీనవజీవన్” నుండి)

గాఢమహాత్ముడు మోడీలో ప్రజాపరిపాలనను గురించి యీ క్రిందిమహత్వపూర్ణమైన ఉపన్యాసమిచ్చినాడు.

ప్రజాపరిపాలన అనగా రామరాజ్యము

శాస్త్రప్రకారము స్వరాజ్యము రామరాజ్యమునోకటియే.

అయినను నేను సోపరకలయెడల “రామరాజ్య” మన కబ్బక ఎక్కడ నుకయోగించుటలేదు. యుక్తి(బుద్ధి)ప్రధానమైన యీ యుగములో స్త్రీలయెడల రాజులుప్రపంగము జేయువాని రామరాజ్యపుప్రపంగము యుక్తివాదముగల యుగవలతునిరర్థము. దోషము. వారికి రామరాజ్యమునకలదు. స్వరాజ్యము కావలయును. వారు స్వరాజ్యమునుగూడ చతుశ్చరమైన (చివరికి) వ్యాఖ్యానము చేయుచున్నారే. శాస్త్రప్రకారము నిది ధూళిలో సమానముగానున్నది. నేడు నేను (మోరటి) మహారాజగారి సమక్షమునను మీ(జల)యెడల నున్నాను. నేడు నేను మహారాజగారితో ఒకగంట మాట్లాడితిని. వారు తమహృదయంతో ర్థతభావములు నాముందు వెల్లడిచిరిగాన నాహృదయంతో ర్థతభావములుగూడ నిక్కడ మీయెడల ప్రసంగింప నిచ్చుచున్నాను. స్వరాజ్యకల్పన సామాన్యమైనదికాదు. అది రామరాజ్యము. ఆరామరాజ్యము ఎప్పుడువచ్చును? ఏలావచ్చును? రాజప్రజలపట్లనున్న గమంబుతో రాజప్రజలయొక్క హృదయములెన్నడును పరిశ్రమగానుండునో, యాభియంతో గాభియంతో నుండునో, భోగములనుభవించుటలో పంకోచము నిగమాను కలగి యుండునో, యిద్దరిమధ్య తేలికమగుటలనె యుండునో సంది ఏర్పడనో అప్పు డా రాజ్యము రామరాజ్యమనబడును. మన మీవిషయము మరచిపోయినాము. గాననే ప్రజాపరిపాలన గురించి మాట్లాడుచున్నాము. ప్రజాపరిపాలన అ కర్మముగల లేదు. ఇది ప్రజాపరిపాలనాయుగము కాని ప్రజలగుటల కెక్కడ గౌరవమియ్యబడనో, ప్రజామేము కెక్కడ ప్రాధాన్యమివ్వబడనో అక్కడ ప్రజాపరిపాలన వున్నదని చెప్పవచ్చును. కాని నారామరాజ్యములో తలల, చేతులు కెక్కడ పగటి ప్రాయమును కనుగొనరు. ఈ విషయము కనుగొనడి నేను పంచాయతీ ఆధిప్రాయమనను. “పంచాయతీ పరమేశ్వర” పంచాయతీ ఆధిప్రాయమే భగవంతుని ఆధిప్రాయము అను నిర్ధారము విరుచుకొని తలల పంచాయతీ కన్యాయుచును. ఎవరు తలలనుచేయుదురో, ఎవరు ప్రజాహితభావము గలిగియుండురో వారికి ప్రజాధిప్రాయము ఋషులు మనులు తపస్సుచేసి కనుగొనిరి. ఇది నిజమైన (డెమోక్రసీ) నాబోటివారొక వుపన్యాసమిచ్చి మీ మీరు తీసుకొనిన మీ మీరెల్ల ప్రకటనయొక్క వస్తువు డెమోక్రసీ కాబాలదు. నా ప్రజాపరిపాలన రామాయణమున సాధారణమైన భావముతో చదువునప్పుడు దానిలోనుండి వెలుగుడు భావము పకారము. రామచంద్ర డెల్లు రాజ్యమేలేను? మీ రాజా రాజ్యమేలగు జన్మరూపు అని తలచుచున్నాడు. ప్రజలదని చెప్పుకొను యాధికారముగూడ సంగీకరింపబడలేదు. మేము రామచంద్రుని పంకితులని చెప్పుకొనువారు. ఆ రామ డేవిచేసినో యెరుగుదురా? కృష్ణుని పంకితులనిగూడ చెప్పుకొనుచున్నాడు. కృష్ణుడేమిచేసెను? కృష్ణుడు దాసానుదాసుడు, రాజనూతి యజ్ఞ పయమున కృష్ణుడందరి పాదములు కడిగెను. ప్రజలకాళ్లు గూడ కడిగెను. ఈ విషయము నిజముకానిందు లేక కల్పితముగానిందు. ఈ ఆచారము ఆకాలములో వున్ననుసరే లేకపోయిననుసరే. కాని దీని భావమేమన వారు ప్రజలను సంతోషపెట్టి వారికి విధేయులుగా యుండెడివారు. ఈ విషయము రామాయణములో అనేక స్థలములందు వివిధవిధములుగా వర్ణింపబడినది. సీత విషయమున ఎవడో చాకలివాడు నిందమోపినా డనుసంగతి రామడు గూఢచారిగా వగరమందు తిరుగుతు కనుగొనెను. వారికి యీ ఆపవాదు నిజముకాదని తెలుసును. వారికి సీత ప్రాణప్రియురాలు. రామనకును సీతకును మధ్య భేదభావము కలగజేయు వస్తు జేదమును లేదు. అయినను ఆలాటి యపవాదు వ్యాపించుట యచితము కాదని దలచి సీతను త్యజించెను. ఏ సీతకొరకు నేనతో రావణునిమీదకు దండుపెడలెనో ఏ సీతకొరకు రాత్రింబట్టి పరితపించెనో ఆ సీతయొక్క కేరీరియోగము శ్రీరాము డంగీకరించెను. ఆలా ప్రజాధిప్రాయమున కనుమోలుముగా నడచురాజు యొక్క రాజ్యము రామరాజ్యమనబడును. ఆ రాజ్యముతో మక్క మొదలగు ఆల్పజీవమునకు గూడ కష్టముకలగదు. ఏతన రామచంద్రుడు సమస్తప్రాణులు తన అంశముని తలచును. అటువంటి రాజ్యములో వ్యభిచారులు పాపములు అసత్యవాదులు వుండరు. ఆ సత్యయుగములో ప్రజాపరిపాలన సాగుచుండెడిది. అది భంగమయినందున రాజ

మితవ్యయమునకు ఫిలిప్స్ దీపములను ఉపయోగించి చూడుడు

అందరు వర్తకులవద్ద దొరకును లేక దక్షిణ భారతదేశమున గల ఏదైన వర్తకులవద్ద దొరకును. 3579

THE CROMPTON ENGINEERING Co. (Madras.) Ltd.,

Managing Agents:—BEST & Co. LTD., 1st Line Beach, MADRAS.

రాజధర్మము అవలెను. బతుకునుండి ఆక్రమణకావచ్చెను. మనుష్యుని కేరీములోని రక్తముచేదిన విషపుగులు ఆక్రమించును. ఆ ప్రకారముగానే సమాజముయొక్క కేరీము స్వచ్ఛముగా నుండవలెన సమాజపుత్రవయములను మనమృలమీదబయటనుండి ఆక్రమణ ప్రారంభమగును.

అయితే రాజప్రజలకు పరస్పరమైతి యెప్పుడేర్పడునో అప్పుడు ప్రజలను కేరీము వైనుండివచ్చు ఆక్రమణలను సహించగలరు. రాజకాసరము ప్రేమకాసరము, రాజదండన పనుధండనకాదు. ప్రేమబంధము, రాజశబ్దము రాజ్ ధాతువునుండి వుత్పన్నమైనది. రాజ్ శోభింపు అను అర్థముగాన శోభింపు వారు రాజు. ఆతనికి తెలిసినంత ప్రజలకు తెలియదు. ఆతడు ప్రేమపాశముతో ప్రజలను బంధించును. గాన ఆతడు దాసానుదాసుడు. శ్రీకృష్ణుడుగూడ దాసానుదాసుడే. ఆతడు నేననుడను పేనపొందెను చీవాట్లులిసెను. కనుక నేను రాజులకు స్వదేశసంస్థాధికును చెప్పనచేమన మీరు రామని కృష్ణుని పంకితులనుచెప్పబడవలయునని కోరినయెడల మీరు ప్రజల సంతోషమును అనుభవించుటకు సంసిద్ధులై వుండవలెను. మీరు గూడ ప్రజలచే తిట్టులిండి. ప్రజలు ఉన్నట్టుతై వుండవచ్చును. కాని రాజు అట్లుండగూడదు. రాజు ఉన్నట్టుకుగానుండిన పృథ్వి రసాతలమునకు పోవును.

యంత్రయుగమునుండి తప్పించుకొనుడు

7 లక్షల గ్రామములన్న కృష్ణప్రధానమైన యీ దేశము యంత్రయుగ నుండి తప్పించుకొనబాలదు. ఇక్కడ సజీవముగల యంత్రములున్నవి. వానిని రక్షించియే మీరు దేశమును కాపాడగలరు. ఈ సజీవముగల యంత్రములు గోమాత వానిసంతతి మనుష్యులు. వారి పంకితులు ఎవరింద్ర సజీవముగల చైతన్యముగల, సదావృద్ధియుగ యంత్రములన్నవో వారు నిర్జీవయంత్రములను కొలిచినవో వారికి దేశకావము తప్పక తగులును. చక్రవర్తులు, మహారాజులయొక్క యీ దేశములో 38 కోట్లు సజీవముగల యంత్రములన్నవి. నిర్జీవయంత్రముల నా రాధించినవో మనము రామోపనిషత్తులము కాదు. రావణునిపంకితుల మని తెలుసుకొనవలయును. పలుకులు కతినముగానే యుండునుకాని ఇవి హృదయంతో ర్థతముననున్న ప్రేమార్ధములు. నాకు తామరగాగు తన హృదయోద రములు చెప్పివాడు. నాహృదయముగూడ కలిసినప్పుడు హృదయము భేదించిచూపుచున్నాను. నేడుకాక పోయినను నామరణంతరమైనను గాంధీ నిజముచెప్పినాడని మీరనుకొందురు ఏకోజాన మీరు యంత్రయుగమునకు ప్రాధాన్యమిచ్చురో అదిసమే మికంపముమీదకు కత్తి తీసుకెట్టుకున్నా

రకకొనుడు. భవిష్యత్ నవీ కలిపురుషుడోవచ్చి 38 కోట్ల భారతీయులను చంపి రి లక్షలుగా చేసిన అప్పుడు మనకు యంత్రములు తప్పక కావలసినదే. (ఇంగ్లండు అమెరికాకు కావలసినవచ్చు) మరీయు ఇంగ్లండు అమెరికా దోపిడివృత్తి ప్రారంభించినవి. మంచిది బాగానేవున్నది! మీరెవరిని దోచెదరు? ఇంతనుండరమెదది, మనోహరమెదది, ఎక్కడ మంచిగాలి వీచుచున్నదో, ఎక్కడ నివిధలైమున వృక్షరాజములు, మూలికలువున్నవో, ఎక్కడ అన్నిసాధనములున్నవో అటువంటి మనదేశము దారిద్ర్యముతో కృశించుటకు కారణములేదు. మనకుమనమే కత్తివలమైనాము. కనుకనే నేను ఖద్దరు ఖద్దరు అని ఘోషించుచున్నాను.

రాజ, ప్రజలకు సందేశము

పరస్పరము మైత్రిగా నుండవలయునని మిమ్ములను గోరుచున్నాను. “యథాప్రజా తథారాజా” అలాగే “యథారాజా తథాప్రజా” ప్రజలలో అసత్యము, పిరికితనము, కపటము వున్నయెడల రా జేమిచేయగలడు? రాజు మంచివాడయిన తన్నుతాను వుద్ధరించుకొనగలడు. ప్రజలను రక్షింపబాలడు. ప్రజలు తమ స్త్రీలను ప్రజలనుండియే కాపాడుకొనబాలక పోయియెడల, రాజు వారి నెట్లు కాపాడగలడు? 12, 18 శేఖ ప్రజలుగల మోరటి అటువంటి పట్టణములో అనేకవిధములైన తగాదాలు, పోట్లాటలు, వివాదము లెందుకుండవలెన? వాని ఎల్ల ప్రయోజనమేమి? వీనిని మఱచిపోండు. అహింస సత్యము దప్ప వేరొందుధర్మము లేదు. మీరు అహింసా ప్రకృతులంబులై యుండి ఒండొరులలో యెందుకు పోట్లాడుకొనెదరు? రాగద్వేషములే అహింస. నల్లులు, పేలులు చంపకుండిన మాత్రమునే అహింసా ప్రత్యేకము పూర్తికాబాలదు. ఇది కక్షసధర్మము. ఎవనిహృదయముందు ప్రేమధార నిరంతరము ప్రవహించుచున్నవో వాడు జగత్కర్తృణకర్త. ఇది నావాక్యము కాదు. ఇది భగవతోగీతవాక్యము. నేను దీనిని ముచ్చుమాత్రము చూచినాను. నేను ఈ సత్యమును, అహింసను అనుష్ఠానముచేయుచున్నాను. మీరు దీనిని అనుష్ఠించినచో ఉద్ధరింపబడుదురు. కపటముగా నీచముగా ప్రవర్తించిన మీ బాది పశువులు మీకు దక్కవు. మీరు సత్యధారను గ్రహించి అహింసా, గంగాప్రవాహమును— తెలుసుకొనిన నేను చెప్పుమాటలు కతినముగావుండవు. వాని ఆచరణయందుండుట మీ భమని గ్రహించెదను.

హిందీ ప్రచారకుడు, } ఉన్న వ రాజగోపాలకృష్ణయ్య, }
కళాకారులు, } ఆను వాదకుడు.

చిలకలపూడి }
9-3-28 }

ధీల్లీలో పోలీసు అట్రహాసము

మిద్దెలు మేడలమీద పోలీసువారా
ధీల్లీ, మే. 15:—పామర్యుడియల బ్రేకు పండుగ యొన హి దువుల దసరా ఉత్సవమునకు వికృత రూపుల మే యా పరివర్తనము రాసన్నవి. వికృతపండుగ సందర్భమున మహమ్మదీయులు గోవులను వధించెదరు.
ఈ సందర్భమున ధీల్లీలో హిందువులకు మహమ్మదీయు లకు భూమికలహములు జరుగునని గవర్నరు మెంటువారు ఫీరి జెం దుచుకొనురు.
ధీల్లీ జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు కట్టుదిట్టములైన ఉత్తర వులను జారీచేయుచున్నారు. పోలీసు బందోబస్తు చేయు చున్నారు.
ఈ తేదీ నుండి రెండు నెలలవరకు ధీల్లీ సరిహద్దులలో నెలలైన లాటింగుగాని, డాంగులుగాని, వీధిపైన ఆయుధ ములుగాని, తుపాకులుగాని చేతబట్టి తిరుగరాదు. రద్దీపల్ల లను చేతివెనకెడి శత్రుముఠా వేస్త్రాసు ఏయింటిండ్లను వూచేయుటకూడదు. ఈ ఉత్తరువును అతివైచివాదము 1881 సెక్షను ననుసరించి శిక్షార్హులయ్యెదరు.
దండగోతులను అనుమానింపబడిన వాడుకల నెలలైన నను మట్టుప్రక్కల గ్రామములనుండి ధీల్లీకి రానీచుకూడదని పోలీసువారికి యాదాసులు జారీ చేయ బడినవి.
అల్లరులు ముఖ్యముగా జుగగల ఉపగ్రహప్రదేశాల లో నివసించువారుగూడ దండగోతులను వారి నెలలైన తమ నివాసమునందలి కేసీనురాదు.
యట్టుప్రక్కల ప్రదేశములనుండి అధికముగా పోలీసు భటులను డిల్లీకి పిలిపించుచున్నారు. వీరుగాక అసలముగా రెం డువందల మంది కలసి బడిగల కట్టల ప్రముఖులను రక్షకభటు లనుగా నియమించుచున్నారు. ఉపగ్రహములు జుగగల ప్రదేశ ములంద టెలిఫోను వీర్యాల్లు శ్రాంతగాచేసిరి.
బకీ శంకరుగారి దినములలో సోల్దర్ గుత్తుకటాలము వీ ధులలో గ నీతిగ నును. ఆయుధపాణులైన సీహాయీలు మో టాకలమీద తిరుగుచు పహారాయచేసెదరు.
మహమ్మదీయులు బలియియ్యటకై గోవులను కబేలాకు గొనిపోవు హద్దులలో దొప్ప అల్లరులు జడగకుండ రెండు వైపులను మేడలమీద మిద్దెలమీద పోలీసుభటులు నిల్పుండి గోవులను నీరుకడవముగా గొనిపోవుటకై ప్రజాశాంతిని కాపాడెదరు.
దండగోతుల అని అనుమానముగలిగిన 100 మంది పోలీ సువారు బాగ్రత్తగా మెలంగవలయునని నోటీసులు జారీచేసి ఖబర్దార్ అని చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె)

నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెని లిమిటెడ్

సూతనముగా వీర్యవృద్ధి రెట్టిరపులాభములవద్దతి నూట్కి నలుబదివంతున తీరిగి యిచ్చుపద్ధతుల యొక్క వివరములు.
యూ దిగువవారికి వ్రాసిననుకొనుదు.
హిందూ దేశములో యిట్టిలాభములను చూపు కంపెని యిదితప్ప మరియొకటిలేదని నమ్ముచున్నా మని స్టేట్సుమెంట్ చేపరుషారు 15-2-28 తేదీన ప్రచురించియున్నారు.
బ్రాంచి కేటెటర్:—సి. ఎ. మాధవరావు, కేవలం ఇండియన్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెని, 117 ఆర్కియెస్ట్రీట్, మద్రాసు.
చీఫ్ ఏజెంట్:—టి. వి. రాఘవయ్య, స్వామి శివస్వామి లెజిస్లేషన్.

రోజుపుష్ప లేవ్యము

మలబద్ధమును పొందుటలో శ్రేష్ఠమయినది. కాం జలేవనమును చక్కగా గలిగించును. రుచికరమయినది. వడ్డ్యము తడు. 15 తులీ డబ్బి రూ. 0-10-0.
మ క ర ధ్వ జ 3
అన్ని వ్యాధులకు శ్రేష్ఠమయినది. బలమును కలి గించును తల 1 వారు 12-0-0 16 గ్రాములు 1-0-0.
సి. సి. సి. అండ్ కో ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేవి, నెల్లూరు జిల్లా

విన్ మెయోగ్రం అందనము

ఇందు, విన్ మెయోగ్రంనాని భారతదేశమునగూర్చి వ్రాసినయిన పుస్తకము, దుక్కల, దుర్భాషలు, వాటిని ఖండించుచు భారతదేశమునకుల వానిన యఖండమనమున విశదముగ వ్రాసినది. విన్. మెయోగ్రంభాషావగమలత మోసపోతుండుటకై యఖండనమును ప్రకటించునని యాంధ్ర ప్రభుత్వముగోరుటచేత ముద్రించుచున్నాము. నెల రు. 1-0-0. 4565
జి. ఎస్. శాస్త్రి అండు కో.
తపాలాపెట్టె నెం. 110 మద్రాసు.

ప్రతి గృహమునందు అత్యావశ్యకముగా నుండతగినది!
దీనిచే గలుగు గుణము అత్యద్భుతము!!

మా తోకామయహార కస్తూరి మాత్రలను

Regd
adre Mark
తెచ్చించి, ఒకదఫా వాదిన మిగిలినాల్సి తప్పి తేరదదరిన మా నిర్భయభిప్రాయము. ప్రతిదినము అడుగకయే మనుష్యులకు ప్రశంసాపత్రములే ఇంచుమించు నిదర్శనము. 504, నా 801
ఇవి శ్రీలక్ష్మీనకస్తూరి, ముకుందపుష్ప, అపూర్వమైన ఓషధులు మొదలగునవి చేర్చి, శాస్త్రానుకూలముగా తయారు చేయబడినవి. తోకామయహార కస్తూరి గాని ఉపయోగించవచ్చును. పలువిధములు, దగ్గులు, శీతలము అజీర్ణము, పేగు, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి లిల్లు పడినెము, క్రక్కల ఈడ్పు, అగ్నిమాంద్యము, మదబద్ధము బలహీనత మొదలగువాటికి ప్రజాదయధమవలె పనిచేయును. స్త్రీలు పసిపిల్లలను ముసలివారు మొదలగువారికి అవ్యుపసాదము. వాటిలెలక ఒక గొప్ప వర ససాదము. 250-300 మాత్రలు గల బుడ్డి 1 కి ధర రూ. 0-4-0 పొట్టు 4 రూ. 0-4-0 జి. పొట్టు 4 రూ. 6 పమా రూ. 1-8-0, 12 కి రూ. 2-18-0, 25 కి రూ. 5-8-0
భివగ్గరల్ల పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, పొప్పైటరు.
శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు

నర్వపక్ష సమావేశము

మితవాదులుగూడ రానున్నారు
డా॥ అన్నారెడ్డి ప్రకటన
బొంబాయి, మే 15:—మితవాదులు ఎవ్వరగూడ స ర్వపక్ష సమావేశమునకు రారని డెల్టెగారు గావించిన ప్రకటన వారి స్వంత అభిప్రాయమే యగునని పలువు రకుకొనుచు న్నారు. డా॥ అన్నారెడ్డి అడుగగా ఆ విషయమున యెట్టి సందేహము అపోహలు గల్గియుండ నవసరములేదనియు, తన ఆహ్వానములకు ప్రత్యుత్తరముగ విశేషవాదనాకులు పలువురు సభ్యులవచ్చునని తనకు వ్రాసియుండిరినియు చెప్పిరి.
ఇతరులకు వాగ్దానము కాంగ్రెసు కార్యదర్శిగూడ ఆ అభి ప్రాయమును బలపరచి డెల్టెగారి ప్రకటన తాను నమ్ముచాల ననిరి. (ఫీ ప్రెస్)

“బంగ్లాల్ కథా పత్రికాధికారి”
కలకత్తా, మే 15:—నైమను బహిష్కరణమును బో ధించుచు బంగ్లాల్ కథామున పత్రికలో మూడు వ్యాసములు ప్రచురింపబడెను. ఈ వ్యాసములు రాజద్రోహపూరితము లని పత్రికాధికారి సేరాలోపలచేయబడి శిక్ష విధింపబడెను. మే జిస్ట్రేటు తన తీర్పులో సదరువ్యాసములను విమర్శించి మూడవ సేరాలో మాత్రము ప్రభుత్వవిమర్శను విించి ప్రభు తిరస్కార భావములు కల్పించబడినవని చెప్పెను.
నైమను బహిష్కరణ బోధించి సంభూతమున రాజ ద్రోహము కాదనియు బ్రిటిషువారి అవ్యక్తమున ఆర్థిక పరిహాలనా పద్ధతులన్ని హిందూదేశము వీధిదళకు వచ్చినదని చెప్పట కూడ రాజద్రోహము కాదనియు చెప్పుచు మొదటి రెండు వ్యా సములలో సేరసేమియు లేదనియు మూడవ వ్యాసములోని ఆఖరు వాక్యములే రాజద్రోహపూరితము లనియు తీర్పుచెప్పి శిక్ష విధించిరి. (ఫీ ప్రెస్)

మంచి తరుణము
చెదిన ఆరోగ్యమును మరల చక్క గూర్చుకొనుటకు ఆతంకనిగ్రహ మాత్రలు ఉపయోగించవగును.
32 మాత్రలు గల డబ్బి 1 రూ. 1/-
ఆతంకని గ్రహ ఫార్మశీ
26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

కావేరి మెట్టూరు డాము

వరీయించుటకు శాసనసభోపసంఘము
ప్రభుత్వ ప్రకటన
(ప్రత్యేక విలేఖరి)
ఉదకమండలము, మే 15:—కావేరి మెట్టూరు డాము హెచ్చువర్ధిల్లు జూచుటకు 12 గురు శాసనసభ్యుల రాయబారి వర్గమును నియమించుచు ప్రభుత్వమువారు ఒక ప్రకటన జారించిరి. ఈ విషయమున మార్చి నెలలో శాసనసభయందు గావించబడిన చర్చ ఫలితముగ ఈ రాయబారివర్గ మేర్పరచబడెను. ఈ సభ్యులు మెట్టూరునందున్న డామును తంజావూరు తిరునావల జిల్లాలయందున్న కాలవలను జూతురు. ఈ ప్రాజెక్టుయొక్క అంచనాలలో ప్రతివిషయముగూర్చి స్వయముగ తెలుసుకొందురు. కావేరి మెట్టూరు ప్రాజెక్టు చీఫ్ ఇంజనీరు గారు విరికి తన యేర్పాటులు చేయుదురు. వేరు వేరు పనులు బోగవరయ్యుడు ప్రత్యేకోద్యోగిని ఏర్పాటు చేయుదురు.
శాసనసభ్యులకు ప్రాజెక్టుయొక్క ఆశీయము, అవకాశ ము వివరములగూర్చి డెబువుటకు పూర్తిగ అవకాశముదండగవలె ననియే ప్రభుత్వమువారు ఉద్దేశించిరిగాని పని జరుగుచున్న పద్ధతుల ను గూర్చి ఇంజనీరింగు వివరములగూర్చి విమర్శ లా హోవనించుట గాదు. ప్రాజెక్టుయొక్క ముఖ్యమైన రాజకీయోద్దేశములలో సభ్యులు శిఫారసు చేసినవో ప్రభుత్వమువారు బాగ్రత్త విచారించురు.
సభ్యులు
జి. ఎ. సోలదానాగారు (కన్సిగరరు) సి. జి. డామోర రమణయ్యంగారు, సి. ఎస్. రత్నవభావతి మొదలగువారు, బి. రామచంద్రారెడ్డి, కె. ఆర్. వెంకటరమణయ్య, ఆర్. ఎ. ఆర్. ఆర్. స్వామి మొదలగువారు, ఆర్. శ్రీనివాసమ, ఎ. శివరాజు ఎ. వి. వి. గౌండరు, ఎస్. బి. సంజయ్య, ఎస్. అర్జున స్వామి ఉడయారు, ముదవనం పిళ్లెగారు.
వీరు ఉదకమండలములో సమావేశమును తాము చేయ దలచుకొన్న శిఫారులనుగూర్చి పర్చించెదరు. శిఫారులు ప్రభుత్వమువారికి జూలయ 1వ తేదీలోగా చేరవలెను. సభ్యులకు అవసరముల ఖర్చులు గుమాస్తాల భోషణగెడును.
ఎరువులకు రైలుపార్టీ తగ్గించుట
కొత్త రాష్ట్రములో ఒక చోటనుండి యింకో చోటు నకు రవాణాను ఎరువులపై రైలుపార్టీ తగ్గించుటకు రైల్వే బోర్డుకు రంగీకరించిరి.
మరలాను ప్రభుత్వ టెక్నెయిలుకాఖకు ప్రత్యేకముగ నొక డెల్టెరను నియమించి పురకధరించుటకు గూర్చి ప్రభుత్వమునకు తలచుచున్నారు.

మదరాసువార్తలు

నేటి వేడివి 108.

హైందవ సంగీత వేనవిన్యాసాలు:—ఈ పాఠశాల యజమాన్యమైన సంగీతవిద్వాన్ కె. వి. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు దక్షిణ ఇండియాపాటలను, పాదములనుగురించి శ్రేష్ఠసాహిత్రము వై. ఎమ్. సి. ఎ. ఆడిటోరియమునందు 5-30 గంటలకు తమ శిష్యులకు యుపన్యాసమును గావించెదరు.

రాకపోకలు:—సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ గాంధీ గారు, మే 16 న రామస్వామి మొదలియార్, ఎ. జి. కంబ్రి, హెచ్. ఎమ్. హుడ్ గార్లు గతరాత్రి ఉదకమండలమునకు పయనమైరి. పి. వి. చార్లీ గారు బెజవాడనుండి యీ ఉదయమునకు తిరిగి మదరాసువచ్చిరి.

ఆంధ్రానుగారి ఉత్సాహము
మదరాసు, మే 16:—సి. ఎఫ్. ఆంధ్రానుగారిని శ్రీ ప్రేమ ప్రతినిధి సందర్శింపగా సర్వవత్సమావేశము ప్రస్తుతము జరుగుట చాల అవసరమని చెప్పిరి. మహాత్మాగాంధీగారు గూడ సభకు వచ్చుచున్నారని వినుట తెలియు సంతసమును న్నది. సభ యొక్క అనుదినకార్యక్రమమును ప్రార్థనపూర్వకముగ గమనించుచుండును. ప్రైవేట్ పబ్లిక సాయకల యత్నము పత్యసాధన విషయమున జయమొందునని నమ్ముచున్నారనిరి.

లామెంబరు
లామెంబరు గౌ. ఎం. కృష్ణ నాయకుగారు శనివారము నాడు పాఠశాలనుండి కోయంబత్తూరుబోయి అచ్చట సెంట్రలు జైలులు బ్రతుకుచున్న, జూచిరి. మునిసిపల్ సంఘము వారు, బ్రాహ్మణేతర యజన సమితివారు జైల్లుకు వత్తువారు సన్మానపత్రముల నొసంగిరి. పాపనాయకం పాల్యం గ్రామమునందు గౌ. సభ్యులు విడుదలైన వైదీలహయాశ్రమమును తెరచిరి. రాత్రి విందారగించి 18 తేదీ ఉదయం కోయంబత్తూరునకు బోయిరి.

ఆత్మహత్య
అస్సాసియేట్ కెప్టెను, మలబారు విలేజురి ఇట్టు వ్రాయుచున్నాడు. నీలంబూరు పూర్వరాజాగారి మూడవ కుమార్తెజానకి అమ్మమ్మ, మింజోరీవద్ద తమ వ్యగ్రహముతో ఆత్మహత్య చేసికొనెను. ఆమె అర్ధరాత్రివేళ స్నానముచేసి, వారి దొడ్డిలో గుట్టగా నేయబడియున్న కట్టెలకు నిప్పటింది, తన బట్టలను కిరసనాయలులో తడిపి, అగ్నిలో దుముకెను. ఆమెకు వయస్సు 18 సంవత్సరములు. అవివాహిత. తన ఆత్మహత్య విషయమై ఒక ఉత్తరమును వ్రాసినట్లు తెలియుచున్నది.

రవీంద్రనాథ్ టాగూరుగారు

అడయూరునందు విశ్రాంతినించుచున్నారు
మదరాసు, మే 16:—రవీంద్రనాథ టాగూరు కశీం ద్రుడు అడయూరునందు విశ్రాంతిగై కొనుచున్నారు. వారి యారోగ్యము కొంచె మభివృద్ధి చెందినది. ఇంకను అభివృద్ధి చెందినట్లు యెల్లుండి శుక్రవారమునాడు సాయంత్రము మానూరునకే యచ్చట వర్తారంభమువరకు విశ్రమించెదరు. అచ్చట నుండి కొలంబో వెళ్లి నెవారవియవద్ద కొంతకాలము విశ్రమించి తరువాత యూరపునకు పయనమయ్యెదరు. హి బృద్ధ ఉపన్యాసముల గురించి వీరు తమ కవని ప్రారంభించిరి. యూరపు నుండి అనేక సంఘములు వీరి కావ్యసమనంపినవి కాని అనారోగ్యకారణముచే వానితో నొకటివైనను వీరింగీకరింపలేక పోయిరి.

ఇండియన్ కల్చరల్ సంఘమువారికి వీరి శ్రీకృతివిధముగా తమ ప్రత్యేకసందేశము సందరి. "ఇండియన్ కల్చరల్ సంఘము"వారి ప్రయత్నములకు సాసానుభూతిని, సహాయమును దెలుపుచున్నాను. (ప్రీ ప్రెసు)

వాతావరణస్థితి

1928 సం॥ మే 16 వ తేది బుధవారము

వాతావరణస్థితి	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షపాతము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షపాతము	గత 24 గంటలలో వర్షపాతము	గత 24 గంటలలో గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రత	గత 24 గంటలలో గరిష్ఠ తేలిక నీటి స్థాయి
మదరాసు	...	...	...	...	...

గోపాలపూర్	91	82	...	8.6	+ 1.9
విశాఖపట్నం	95	84	...	2.8	+ 0.9
కాకినాడ	112	81	...	1.7	+ 0.4
మచిలీపట్నం	110	84	...	4.7	+ 8.6
కర్నూలు	104	80	...	0.8	- 0.8
బళ్లారి	100	78	...	1.0	- 0.5
అనంతపురం	...	...	...	2.9	+ 1.4
కడప	106	86	...	2.5	+ 1.5
నెల్లూరు	112	95	...	0	- 0.7
మచిలీపట్నం	108	88	...	0.1	- 0.8
కడప	104	81	...	0.6	- 0.8
నెల్లూరు	108	76	...	5.8	+ 1.0
కోయంబత్తూరు	97	70	0.1	2.7	0
తిరుచనాపల్లి	105	73	...	8.4	+ 0.4
నాగపట్నం	101	88	...	2.1	+ 0.9
మధుర	108	82	...	8.8	- 0.4
పాణజ్	91	88	...	0.2	- 1.8
తిరునల్వేలి	...	...	...	1.9	- 1.6
తిరుచేండూరు	87	80	...	4.7	- 2.4
కొచ్చి	89	78	1.5	7.7	- 0.4
కాలికట్టు	98	78	0.5	8.9	- 2.8
మంగళూరు	91	80	...	4.8	+ 1.8
తెనకూరు	97	71	...	2.0	- 1.2
మేరకూరు	82	64	0.1	8.4	- 1.1
కోడలకూరు	...	...	...	...	...
కూనూరు	78	57	1.0	11*	...

సర్కారులు:—గోపాలపురములో ముఖ్య ఒక మోస్తరుగ నున్నది. కాకినాడలో పగటివేడివి 112-డిగ్రీలు రాత్రి వేడివి కాకినాడలో 2 మొదలు 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ.
డక్కన్:—కడపలో నిన్న 106 డిగ్రీల ఎండగానెను. కర్నాటకము:—పగటివేడివి 4 నుండి 7 డిగ్రీలుఎక్కువ. నెల్లూరులో నిన్న 112 డిగ్రీల ఎండగానెను. రాత్రివేడివి నెల్లూరులో 8 డిగ్రీలెక్కువ.
వి. వి. నారాయణ అయ్యరు,
పహాడు వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

బర్మెను హెడుగారి క్రొత్త ప్రకటన యుండదు

పైమనుగారి సూచన లంగీకరింతురు
పూర్వార్థపత్రిక కేటెలువార్ల యిట్టు దెలుపుచున్నది:—దెయిలీ పోస్ట్ రాజకీయ విలేజురి యిట్టు వ్రాయుచున్నాడు. పైమనుకమిషనుకు ఎఫ్.బి.ఐ. ఉపసంఘమునకుగల సంబంధమును గూర్చి బర్మెను హెడు ప్రభువుగారు క్రొత్త ప్రకటన యుండదని తెలియుచున్నది. సర్ జాను పైమనుగారి ప్రకటనల ప్రకారము ఆనుసరించుటకు ప్రభుత్వము వారు నిశ్చయించిరి.
ప్రాధ్యుటోరి కమిషనువారికి దాఖలుచేయు సాక్ష్యము నిమిత్తము అభిప్రాయములు దెలుపవలసినదిగా మహమ్మదీయులను గోరుచు అ. భా. మస్లిము సంఘమువారు ప్రకటన గావించిరి.

అంతర్విశ్వవిద్యాలయ బోర్డు
బొంబాయి, మే 14:—ఆగ్రావిశ్వ విద్యాలయము ఆఖిలభారత విశ్వవిద్యాలయ బోర్డులో చేరినది. ఇప్పుడు అన్ని విశ్వవిద్యాలయములు యీ బోర్డునందు సభ్యులుగా చేరినవి. (అ ప్రెస్)

దేశీయవార్తలు

తిరువాండవనందున్న మహారాజాగారి స్త్రీలకళాశాలను వచ్చే సంవత్సరమునుండి మొదటి గ్రేడుకళాశాల గా మార్చుటకు మదరాసు విశ్వ విద్యాలయమువారు ఆచును తిందిరి.

ప్రధానరు ఇంద్రాగారు సిమ్లాలో విశ్రాంతి
డిల్లీ, మే 14:—ప్రధానరు ఇంద్రాగారు సిమ్లాలో సిమ్లాకు పయనమయిరి. అక్కడ ఒక సెలవినములు విశ్రాంతి గైకొందురు.

చిట్టగాంగు కలెక్టరు ఖాసీ కేసు
చిట్టగాంగు, మే 14:—చిట్టగాంగు కలెక్టరునుచంపినసాం త కుని కేసు విచారణ పూర్తిమైనది. తీర్పు శ్రేష్ఠ చెప్పబడుతు (ప్రీ ప్రెస్)

స్వదేశవస్తుప్రదర్శనము
మధురలో 6, 7, 8 జూన్ తారీఖులు జరుగును
మధుర, మే 16:—మధుర రాష్ట్ర కాపు థంబర్ ఆఫ్ కా మెర్చన్ ప్రభుసభతో బాటు జూన్ 6, 7, 8 తారీఖులను స్వదేశీ వస్తుప్రదర్శనముగూడ జరుగును. (ప్రీ ప్రెస్)

ట్రైబ్యూన్ పత్రిక నభినందించుట
లాహోర్, మే 15:—సెంట్రలు కిక్కురించు సభలో ట్రైబ్యూన్ పత్రిక గూఢచారుల దురాగతములను బయలుపెట్టుచు దేశమునకు చేసిన మహాసేవకు దాని సభి సం దించి ప్రభుత్వము వారు రాజకీయకు (ట్రలను ఫుట్టి చుటకు చేయుచున్న దుర్మార్గ ప్రయత్నములను ఖండించిరి. (ప్రీ ప్రెస్)

పట్టుకహల్లీ సత్యాగ్రహము మరల ప్రారంభమైనది
పట్టుకహల్లీ, మే 16:—అధికారులు సంది చేయదలచి సత్యాగ్రహము నాపమని కోరుటచేత నింతవరకు ఆగియున్న పట్టుకహల్లీ సత్యాగ్రహము సోమవారమునాడు మరల ప్రారంభమైనది. మేళాతాళములతో నెళ్ళరాదని నిషేధింపబడిన స్థలముగూడా సత్యాగ్రహులు పోవుచుండగా ఇద్దరు ఆరెస్టు చేయబడిరి. (ప్రీ ప్రెస్)

చక్కనిచుక్కకు ముక్కుచెక్కె నొక కటిక తురకవాడు
ఆమృతసగ, మే 16:—ఆమృత సరములో ఒక హిందూ కన్య భద్రకాళి ఉత్సవమునకు వెళ్లి తిగి వచ్చుచుండగా ఒక ముక్కుర తురుముక్కుడు ఆమెముక్కు పచ్చలార ని ము గు డ కు ముక్కుకోసెనట. ఆ మహమ్మదీయుడు ఆరెస్టుచేయబడినాడు అ. ప్రె.

బందిపోటుదొంగలు పట్టుపడిరి
లాహోర్, మే 15:—మెలాంగీ యనునొక గజదొంగ యు, అతని తమ్ముడు, లై సెన్సు లేక ఆయుధముల గలిగియున్నందుకు 7 సం వత్సరములు కఠిన కైదు చేయబడిరి. ఈ జైట్టులో నేను రియల్లరికి 5 సంవత్సరములు శిక్ష నిధింపబడెను. (అ ప్రెస్)

మైసూరు రాజ్యాంగములు

ముఖ్యమైన మార్పులు చేయబడినవి
మైసూర్, మే 15:—మైసూరు ప్రభుత్వమువారిచే కాసనసభల సంస్కారము విషయమై ఏర్పాటు చేయబడిన సంఘము ముఖ్యమార్పులను సూచించునట్లు తెలియుచున్నది. వారు కాసనసభా నిర్మాణమును గురించి యు, పద్ధతులను గురించి యు, స్టాండింగ్ ఆర్డరును మార్చుటను గురించియు సూచనలు చేసివారు. అసభికారుల పనికి హెచ్చుతొబాలు నియోగించవలెననికూడ చేసిరి. రాసున్న కాసనసభలో నీ విషయమును, బట్టకుమిట్టి వ్యవహారములనుగురించియు, కావేరిప్రాత్యేకను గురించియు మైసూర్ డివాన్ ప్రకటన చేయునని అనుకొనుచున్నారు. (ప్రీ ప్రెస్)

మిల్లుబట్టలు : కద్దరు

ఖద్దరునే వాడుకచేయవలెను

పహాత్య గాంధీగారు గతవారమున వెలువడిన ఎంపు ఇండియాలోనిట్లు వ్రాయుచున్నారః—

ఒకన్నే హితుకీట్లు వాడు వ్రాయుచున్నాడు:—“కద్దరుబట్టలకు బదులుగా స్వదేశీమిల్లుల బట్టలనుపయోగించ వచ్చునని చాలమంది కాంగ్రెసు సభ్యులు నిర్వచించుచున్నారు. కాంగ్రెసు యొక్క కద్దరువస్త్రాలయలందును మిల్లుబట్టలకు తాపీయవలెనని యొక్కయ్యమును గలను. మియొక్క నిర్ణయాభిప్రాయ మీవిషయమున తెలిపెదరా? అదేమియో నాకు తెలియునుగాని కాంగ్రెసు సభ్యులందరను దెలియును. స్వదేశీమిల్లులెట్లు బహిష్కారోద్యమమున సహాయకారణం కాగలవో యనువిషయమున మీరు యీ శుభ్యవ్రాసిన వ్యాసములవలన నిందువిషయమై మీరుపదేశమును వారలు తెలిసికొన నిచ్చగించును.”

ఖాది విషయమున కాంగ్రెసు గావించిన తీర్మానములు ఆసందిగ్ధమైపట్టముగానున్నవి. ఆతీర్మానముల గౌరవముకాపాడ నెందునా? కి మిల్లుల వస్త్రములను బహిష్కరించుట కంటే వేరొకమార్గములేదు. ఒక కాంగ్రెసు సభ్యునిపదవిని, చర్యలను అంగీ రించుటకు గాని ఎదిరించుటకు గాని, యీ యర్థాజకసమయమున కాంగ్రెసు తీర్మానములకు దృష్టాంతముగా వాడుట వ్యర్థమైనపని.

తమయిష్టప్రకారము స్వదేశీ మిల్లు వస్త్రముల ధరించి విదేశీవస్త్రములను బహిష్కరించుట కాంగ్రెసు సభ్యులను గూర్చి మరలనొకసారి విచారించుము. మనకు వ గ ర వస్త్రము భవము

శ్రీమతి రుక్మిణి అరండేలుగారు

బీసపు అరండేలుగారి సతీమణి. ఈమె జిడ్డు కృష్ణమూర్తిగారికి సహాయముగ స్త్రీప్రపంచమునకు ప్రబోధము కలిగించు “లోకమాత” యని యీమాధ్య అడయూరులో జరిగిన దివ్యజ్ఞానసభ యందు డా॥ బి సెంటుగారు నామకరణము జేసిరి. (ప్రె. ఛో. బీ.)

తెలియును. మగవస్త్రవిభజనకాలముందు స్వదేశీయవస్త్రముమీ మిల్లు యజమానుల దురాశ, కపట బుద్ధులవలన నాటంక పరచబడినది. వారు దళివసభికముజేసి స్వదేశీయ విదేశీవస్త్రములను గూడ అమ్మకం చేసిరి పీక ఇంతకంటే ప్రేమతోరముగనివ్వకు ప్రవర్తించెదరకులు కాదా మేమియులేదు. ప్రజలకధికముల లాభమును తలంపక స్వలాభాపేక్షపరచుచు యిప్పటి స్వదేశీయవస్త్రమునుగూడ మోసపుకద్దరునమ్మ విషయమును గూర్చి నేనుప్రయత్నించిన పంతులే నజమును దెలుపుచున్నవి.

మిల్లులు, క్రమ లీయాలు వాడుచున్నను, కాంగ్రెసువారు మిల్లువస్త్రములనుపయోగించుట గాని వానిని, గూర్చి ప్రకటనలు గావించుటగాని యనవసరము. మిల్లు యంత్రములాట యనగా ప్రకటనలు గావించుట, ఖద్దరు నమ్మట, కద్దరు ఉత్పాదముతో సమానపరచుట, కద్దరుప్రాజెల్లమును గుర్తించుట, యని యర్థము.

మిల్లులనుత్రమే విదేశీవస్త్ర బహిష్కారమున సఫలీ కృతముగా జేయలేనని స్పష్టముగా తెలియవలెను. కాన విదేశీవస్త్ర బహిష్కార విషయమున మనదేశీయందు తివాళి క్రింతయు వినియోగపరచుచు కద్దరుప్రచారమునకు ఒక ప్రతినిధి యుండువలెను. 1920 సంవత్సరమునండి ఆట్టి ప్రతినిధి కాంగ్రెసు సభ్యుడై యై యున్నది. కద్దరును తయారు జేయుట, కద్దరు ప్రచారము సలుపుట,

మహాకవి రవీంద్రుడు చెన్నపురి సెంట్రలుస్టేషనులో దగినపుడు, పౌరులు స్వాగత మొసగిరి ఆంధ్రాసుగారు ప్రక్కన నిలిచియున్నారు. కవీంద్రుడు పుష్పమాలాలంకృతుడై యున్నాడు. (ప్రె. ఛో. బీ.)

మిల్లులకు కలకు రోగిండుటచే గాక విదేశీవ్యాపారపు పోటీ యందు స్వదేశీమిల్లుల కష్టపాటునూడ కలగజేయును. కాంగ్రెసుసభ్యులకు కద్దరునందు గల పూర్ణవిశ్వాసము కద్దరునకు దేశీయన సావము కలగజేయును. కాంగ్రెసు పక్షకుబడిలేని ప్రదేశములలో తనుగార్హములు నిర్వహించజేయుటకు తగిన కేక్కిని మిల్లులకు గలగజేయును. అందుచేత కద్దరుప్రచారమును మిల్లులు ఎదుర్కొనవలెను. విదేశీవస్త్రములకంటే మడుకలగు తమవస్త్రముల చెల్లుబాటి కద్దరుప్రచారము చాల లాభకారియైనదని చాలమంది మిల్లు ప్రతిఃఘటనలు చేలియుజేసిరి. కద్దరుప్రచారమును మానివేసి, మిల్లు వస్త్ర ప్రచారమును సలిపి కద్దరు నంతరింపజేసిచూడుదు. తుదకు విదేశీవ్యాపారపోటీతోడమిల్లులు సరిపడలేక ఆవిరుడ నంతరించును కద్దరుప్రచారము లేనియెడల విదేశీ స్వదేశీ మిల్లులపోటీయందు ప్రజాసామాన్యముయొక్క యభిమానముతో గూడుకొన్న భావము కావలసియుండును.

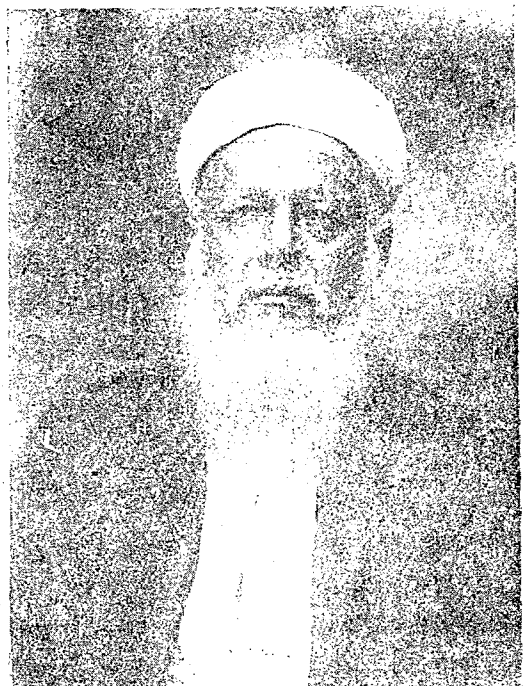
సామాన్యప్రజలకు విద్యగలవలయు వారి యభివృద్ధికి దివిదానాభివృద్ధి గాంచుచున్న ఆహారలేమి నాటంకపరచుటకు కద్దరు అమూల్యకేక్కి కలిగియున్నది. ప్రజాసామాన్యమునకు మిల్లులు పనిని కల్పించుటగాని ధనసహాయము జేయుటగాని లేదు. పనియు వేతనమునులేని సామాన్యప్రజలకు ప్రతిగజము పొడవుగల కద్దరుగా పనిని దబ్బును కూడ కలగజేయును. కావున దేశీయమున గల ప్రతిదేశీయుని కద్దరుధారణము కద్దరు ప్రచారమును కేవల తదితరమార్గములేదు

మిల్లుదారుల దురాశ

మిల్లుదారులచే తయారుచేయబడిన మోసపుకద్దరును గింది గతమున నేనొసంగిన అంకెలు గత 9 మాసములనుమాత్రమే సంబంధించియున్నవి. వా కిప్పుడు పదిమాసములకు గల అంకెలు లభించినవి.

ప్రీతియనుండి జనవరి మాసాంతమువరకు గల 10 మాసములలోను తయారుచేసినది, మంత్రి, లేక కద్దరుయొక్క అంకెలు.	1925-26	1926-27	1927-28
పాన్లు	2,58,22,412,	3,11,95,169	3,70,86,206.
గజములు.	7824288,	85481611.	108061072.

అధమును 20వత్సర రూపాయిల విలువగల ఒకకోటి గజముల కద్దరును ఒక్కొక్కమాసమునకు వారు తయారుచేసిరి ప్రై యంకెలవలన తెలియుచున్నది. ఒక సంవత్సరమున తయారు చేయబడు నిర్మలమైన కద్దరు అని దీనియర్థము. లక్షలకొలది తిండిలేక బాధపడుచున్న బీదలకు సహాయకారియగు ఉద్యమము మూలమున వారిలోదీనిండి సామ్యము బలపంతమున లాగి వేయబడు యీపని. ఇంతకంటే నీవతరమైనకార్యము వేరొకటి లేదు. మోసపు మార్గము లవలంబించి కద్దరునంతరింపజేయుటకు మారు మిల్లుదారులు కద్దరుద్యమముతోనేకీధించి దాని యభివృద్ధికి తోడ్పడినయెడల దేశీయ కుపకారము చేయగలిగిన వారయి యుందురు. కృత్రిమముగు నే తిని తయారుచేసిన ఆమాయిక ప్రజలను మోసపుచ్చెడువర్తకుల నీవకృత్యమునకు ఈ మిల్లుదారుల పని సమానమగుచున్నది. ప్రభుత్వమువారివలెనే వారును ప్రజల ఆజ్ఞానము నాధారముచేసికొని వ్యవహరించుచున్నారు. తమ కపటమును విదనాడిలేని పీదను (మిల్లుదారులు) పూర్వపు మా

మహమ్మదు ఫాజి ఉద్దీను సాహేబు

బహదూరు

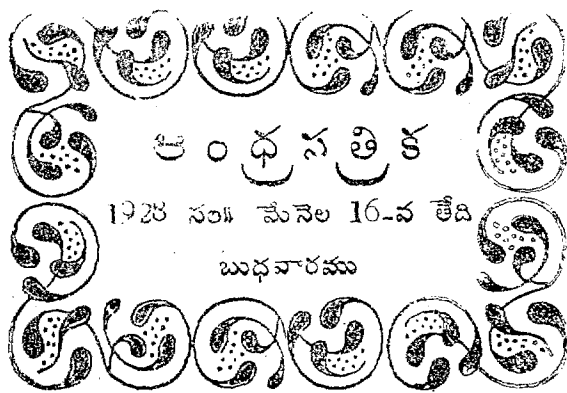
మదరాసు నూతన ఖాజీగా నియమింపబడిరి. (ప్రె. ఛో. బీ.)

యౌవులవలెనే తమ నకులైకమును పలుసార్లు ప్రవర్తించినందులకు వగవలసివచ్చును. అన్ని సమయములందు కొంతనుండి ప్రజలను మోసపుచ్చుట సాధ్యమగును. కాని అన్ని సమయములందు నందిప్రజల నల్లుచేయుట సాధ్యముకానేదు. ధనాభివృద్ధికొరకు ఆక్రమణద్రుతు లవలనమై యుండవచ్చును. (ఎంగుఇండియా మే 10.)

బాల్యవివాహచట్టము:—ప రకు వాక మునందు పౌర్యతీధవములో గతశ్రవరము సామంత్రము తల్లుల సంసమువారి యాజమాన్యమున నొక బహిరంగపథ జరిగెను. బుచ్చవృ వంకటరావు కన్య ఎమ్ ఎ గారధ్యక్షతవహించిరి. ఉపస్థాపకులందరూ బాల్య వివాహమును నిరసించుచు మాట్లాడిరి. వాని నాటంకపరచుటకు చట్ట మనస్సమునీ. అధ్యక్షులు కూడ ఉపస్థాపకులతో నేకీ భావమును గనువరచెను. అంత పథముగి నెను.

రంగూనులో తుపాను

రంగూను, మే 14:—రంగూనులో ఆదివారం సాయంత్రం కాలము పెద్దగాలివాన ఎచ్చి తుపాను చెలరేగి ఆనేక యిండ్లను కూల్చెను. ఒక పార్సీస్త్రీ ఇంటికప్పు వైనబడుటచే దబ్బలు తగిలి ఆస్పత్రియగుచున్నది. బొటలించ దేవాలయముయొక్క సువర్ణచక్రము విగివడెను. చావులులేవు.

ఏలూరు అగ్ని ప్రమాదము

శ్రీకృష్ణ

ఏలూరుపురము అగ్ని దేవుని కాహుతియై ఎంతకాలమో గాకముందే, రెండవ ప్రమాదము జరుగుట, ఎంతనష్ట హాళి వో యూహింపవచ్చును. ప్రథమ ప్రమాదమువలన గలిగిన బాధల కింకను ఉపశాంతి ప్రయత్నములు జరుగుచునే యున్నవి. గోరుచుట్టుపై రోకటిపో తునునటుల, యీమారు జరిగిన దహనము వెనుకటి ప్రమాదమును మరి పింప జేసినది. రెండువేల ఇండ్లకు బైగ దగ్గ మగు టయు, పడువైదువంజల ప్రజలకు బైగ ఇల్లువాకిలి తేక యల్లాడుటయు, దైవభుటన దప్ప వేరుగావు. కాని మానవలోపము లేదని చెప్ప వలనుపడదు. నిష్ప నార్పు యంత్ర మున్నచో, అగ్ని ప్రమాద మింతటి బిభత్సము కలిగించెడిదిగాదు. వెనుక నొకమారు గుణపాతము నేర్చుకొనియు, పురపాలకసంఘము వారు దీనిని దెప్పించుకుంటు జోచనీయము. నీటి కిబ్బంది లేకుండుటకు నిర్మింపదలచిన రెండవచెరువు నింకను పూర్తిజేయకుండుట గొప్పలోపము. బీదల హాహాకారములు, మ్యునిసిపలు పైర్లెను కొన్నిల రులయొక్కయు పోలీసు అధికారులయొక్కయు, న్యాయవాదులయొక్కయు వర్తక శ్రేణులయొక్కయు హృదయములను కరగించి, కొంత యుప శాంతిని పురికొల్పెను.

వీరువా రనక, ఎల్లరును వీతిహోత్రునియాగ్ర హమునకు బలి యయిన జనసామాన్యపు కష్టము లను శక్తివంచన లేక నివారింప ప్రార్థితులు. ఏలూరు పౌరులేగాక, ఇతర ప్రాంతములవారును, ఆపన్ని వా రణకు బూనుట యవసరము. ఇట్టివిషతులు ఘటిల్లి నపుడే, మానవుని హృదయకాఠిన్యము దొలగును. కులభేదములు, జాతిభేదములు, పక్షభేదము లంత రించి, భూతదయ సర్వత్ర వ్యాపించును. దర్శిద నారాయణుని నేవించి కృతార్థు లగుటకు కుతూ హలము పొడమును. మానవసేవయే భగవత్సేవ. ఇంతకన్నను ఉత్కృష్టమగు ఉపాసన వేరుండదు. సుఖసమయములందు, అ నూ య, ప గ, ము న్నగు దుర్గణములు మానవులనునములను వేధించు చుండును. కష్టసమయములందు ఇవియన్నియు వెనుకబడి సోదరభావము పైకివచ్చును. ఆపదలు ఎంత నష్ట సోతువు లయినను, వాని నవకాశముగ గైకొని, మానవు లితరులను తరింపజేసి తాము తరించుట ధర్మము. ధనికులు ద్రవ్యము నొసగియు తదితరులు కా య శ్ర మ కో ర్చి ఇతరసహాయముజేసియు, బీదల నుద్ధరించుట యత్యంతావశ్యకము. పరమే శ్వరుడు ఉదారహృదయులద్వారా, బీ దలకుప శాంతి గలిగించును. ఉదారచరితులకు పనుధయంత యు కుటుంబమేగద. ఇండ్లు కాలుటయగాక, పశు వులు మున్నగు జంతువులనుగూడ కోల్పోయి,

బీదలు వెక్కువధముల నష్టపడిరి. వీరికి వెంటనే నిలువనీడ నేర్పరచి, ఆదరించుట యవసరము గద. ఇంతటితో పౌరుల కర్తవ్యము ముగియదు. ఇట్టి ప్రమాదము లికమీద జరుగకుండుట కెట్టి ఏర్పాటు ల వ స ర మో, వానినన్నిటిని గావించవలయును. “ఆలస్య మమృతం విషం” అనునూక్తి ఏలూరు విషయమున సార్థకమయినది. ఇకనయినను కాల యాపన జేయకుండుట యోగ్యము. రోగచికిత్స కన్న, రోగనివారణము మేలయినది. అందుచే అగ్ని ప్రమాదములు తటస్థించినపుడు, గగ్గోలుపెట్టుటకన్న అవి జరుగకుండ కట్టుదిట్టముల గా విం చు ట పౌరుషము.

మహారాష్ట్ర కాంగ్రెసు దృక్పథము

మహారాష్ట్ర కాంగ్రెసు ప్రముఖుల దృక్పథము సందిగ్ధస్థితిని దెచ్చిపెట్టినది. మితవాదులు ఆఖిలజాత సమావేశమునకు రాకుండుటకు, వీరిపై నిందమోపు చున్నారు. నిమ్నజాతులవారు రోషపూరితు లగు చున్నారు. రాజకీయవిషయములను, మతవిషయ ములనుండి వేరుజేయుట మంచిదే. కాని మతసాం ఘిక విషయములు, రాజకీయ స్వాతంత్ర్యసిద్ధికి భం గము కలిగించుచున్నపుడు, అట్టి ప్రతిబంధకములను తొలగించుట వివేకముగద. అస్పృశ్యత ఒక విధ ముగ మతసాంఘికవిషయ మయినను, అయ్యది కేవలసంఘసంస్కరణ ప్రశ్న గాదు. విశేషముగ భూ త ద య కు సంబంధించిన ప్రశ్న యని చెప్పిన జెప్ప వచ్చును. దక్షిణాఫ్రికా లో తెల్లవారు భారతీయులను అస్పృశ్యులుగ నెంచి, వేధించుచున్నపుడు భారతదేశము దీనిని సాంఘిక సమస్యగ భావించి యూరకుండెనా? మానవత్వము నకే భంగము కలుగుచున్నపుడు, రాజకీయ, సాంఘిక, మతప్రచారకు లందరును ఇట్టి భంగ పాటును తొలగించుట ధర్మముగాదా? భూతదయ విషయ మటుంచును. ప్రాతనిస్థ్యము లేనిది పన్ను లను గోరగూడదను సూత్రము రాజకీయ స్వాతం త్ర్యమునకు మూలాధారమయినది. అస్పృశ్యులు, లోకలుబోర్డులలోను, మ్యునిసిపలుసంఘములలోను, శాసనసభలలోను, సభ్యులుగ నుండవలయునా లేదా? ఉండవలయు ననుచో, వారు ఇతరజాతు లతో సమానముగ ఈసంఘముల వ్యవహారము లందు పాల్గొన నక్కరలేదా? రాజకీయస్వాతం త్ర్యమును నిమ్నజాతులవా రితరులతోబాటు అను భవింపవలయునా లేదా? ఇతరులతోబాటు రాజ వీధుల నుపయోగించుటకును, పాఠశాలలలో విద్య బడయుటకును, స్థానికసంఘములలోను శాసనసభ లలోను పాల్గొనుటకును, అస్పృశ్యులకు సమాన మగు హక్కు లుండుట యత్యావశ్యకము. రాజ కీయస్వేచ్ఛనిమిత్తముగూడ అస్పృశ్యతను తొల గింప నవసర మెంతేని గలదు. హిందూసభలును, సంఘసంస్కరణ సమావేశములును ఈప్రశ్నను పరిష్కరించిన సంతసమే. దేవాలయములలోనికి వీరిని రానిచ్చి బైవారాధనకు అన్నిజాతులకును స మా నా వ కా శ మిచ్చి, హిం దూ మ త ప్రాశస్త్యమును వెల్లడి జేసిన మేలే. కాని అంతవరకు పబ్లికు సంస్థలకు సంబంధించునంతవర కయినను, రాజకీయ సంస్కర్తలు అస్పృశ్యతను పాటించకుండుట యవసరముగాదా? మిగిలినమేము

లను లెక్కబెట్టుచు వేచియుండుట పాశీయగునా? ఇటులనే, హిందూమహమ్మదీయసమన్వయ ప్రధాన ముగ మత సాంఘికసమన్వయయినను, ఆయా సంఘములవారు విశాలభావము జూపువరకు, రాజ కీయసంస్కర్తలు వేచియుండవలయు ననుట పాడి గాదు. మనీదు ముందర భజనలు, వాద్యములు, గోబలి, మున్నగు విషయముల గూర్చిన భేదభావ ములు అంతటితో నిలిచియుండక, దేశశాంతికి భంగము కలిగించుచు, రాజకీయసఖ్యమును కోల్పోవజేయుచున్నవి. మతకలహములు, రాజకీయ భేదములను విస్తరింపజేయుచు, సత్వర స్వరాజ్య సంపాదనమునకు అడ్డు గలిగించుచున్నవి. ఈపోరా టములకు నిజమగు కారణము లేవియునను, వీనిని సర్దుబాటు జేసినగాని రాజకీయవ్యవహారములలో సఖ్యముతో బనిచేయుటకు వీలు గనుపింపదు. హిందూదేశమునందు అంతస్సఖ్యముతో బని ఎప్పు డయినను గలిగినయెడల, అది యీ సమయమే. కాంగ్రెసు నాయకులుగూడ రాజకీయ వ్యవహార ములకు సంబంధించినంతవరకయినను మతభేదము లన్దుపడకుండ జూడవలయును. ఈ సంగతులను విచారించిన మహారాష్ట్ర కాంగ్రెసు సమావేశము వారి తీర్మానములు, వాంఛనీయముగ దోషపు.

బక్కెట్టు పావులు

చెన్నపురిలో గుజ్జపు పందెముల జూద మటుండ, వీధులన్నిటిలో వెలసిన “బక్కెట్టు పావులు” సాగించు జూదము మితిమీరినది. పందె ములకు వెడలకుండనే, యీపావులలో డబ్బు సమర్పించి, పలువురు నష్టపడుచున్నారు. పావుల నిర్వాహకులు పెట్టిన వరతుల ప్రకారము, సామాన్యముగ నెవరును పందెములో గెలుచుట దుర్లభము. బక్కెట్టు పావుల మూలమున, పందెముల నేర్పాటుజేసిన క్లబ్బువారి రాబడి తగ్గిపోవుచున్నది. రేసు క్లబ్బువారు, బక్కెట్టు పావుల దీసివేయగోరు చున్నారు. రాబోవు శాసనసభలో బక్కెట్టు పావులకు ద్వా స న జెప్పే డి చ ట్ట ము ను ప్ర వేశ పెట్టె ద ర ని తెలియు చున్నది. ఇందువలన పావులజూదము తొలగినను, అసలు గుజ్జపుపందెముల జూదము గూడ తొలగిన గాని, ప్రజల కుపశాంతిగలుగదు. ఈయాకర్షణము నిలిచియుండునంతవరకు పెద్ద యధికారు లిపందెము లకు ప్రోత్సాహ మొసగునంతవరకు, ప్రజలు గుజ్జపు పందెములలో డబ్బు గోల్పోవుచునే యుం దురు. అక్రమలాభములను పొందుటకు మానవులు యత్నించుట సహజమేగద. ఇతరవిధము లగు జూదములను నిషేధించుచున్నపుడు, గుజ్జపు పందె ములజూదముల నేల యాపివేయగూడదో తెలి యదు. బక్కెట్టు పావులను మాత్రము నిర్మూల నము జేయుటచే, గుజ్జపు పందెముల క్లబ్బుకు ఎక్కుడు లాభము గలుగవచ్చును గాని, ప్రజలకష్ట ములు నివారణ గానరవు. ఇట్టి స్థితిలో, విశాల సంస్కరణములను ప్రవేశపెట్టుట లాభకరము. పందె ములను నిషేధించుచట్టమును నిర్మించుట యవస రము. సగముసగము సంస్కరణములతో, ప్రయో జన ముండదు. ఈవిషయమై ఆందోళనము నలు పుట మేలు.

ఆంధ్ర ఇన్సూర్యురెన్సు కంపెనీ, బందరు
బందరులో స్థాపింపబడిన ఆంధ్రఇన్సూర్యురెన్సు కంపెనీ దినాదినాభివృద్ధి గాంచుచున్నందుల కెంత

యు సంశయించెదము. 1927 సంవత్సరపు రిపోర్టు బట్టి 632500 రూపాయలవిలువగల 373 పాలిసీలు మెలుపడెనని తెలియగలదు. సంవత్సరపు ప్రీమియములు 32074-14-0 లయ్యెను. ప్రీమియములు రు 26124-4-0 ల నుండి రు 32074-14-0 లకు పెరిగెను. పాలిసీల విలువ 100 కి 20 వంతున పెరిగెను. లైఫ్ అన్యూయిరెన్యూనికి రు 24,420-4-7లు చేరెను. మొత్తపునిధి రు 29182-0-4 లయ్యెను. రెండవ సంవత్సరమున ప్రీమియముల రాబడి రు 28787-0-1 ల నుండి రు 46913-4-7 లకు పెరిగెను. రాబడి ఈ రీతిని అతిశయించుచుండ, ఖర్చు దామాషా సగము వరకు దగ్గెను. కార్యనిర్వాహకులు దీసికొనుచున్న శ్రద్ధ కిది ఫలితమనుటకు సందియములేదు. పేరు హోల్డరులందరును కంపెనీ లాభముల నితరులకు బోధింపవలయునని, డైరెక్టరులు గోరుచున్నారు. ఇప్పటికిని లైఫ్ అన్యూయిరెన్యూ కంపెనీలు పెక్కులు విదేశీయులవశమై యున్నవి. ఇండియను కంపెనీ లిటివల నభివృద్ధిగాంచినను, భారతీయుల కివి యే మాత్రము చాలియుండుటలేదు. ఆంధ్రులచే నిర్వహింపబడు నిట్టిసంస్థను, ఆంధ్రులు ముఖ్యముగ నాదరించి, చిరస్థాయిగ గావించుట యవసరము. వ్యవహారవిషయములలో ఆంధ్రు లితరులకు దీసి పోరిని చూపవలయును. కంపెనీలో పేరులను గైకొనియు, పాలిసీలను దీసికొనియు, ఆంధ్రమహాజనులు, ఆంధ్ర అన్యూయిరెన్యూ కంపెనీ వారి సత్వరాభివృద్ధికి తోడ్పడ బ్రాధితులు.

బర్ ద్వాన్ మహారాజగారి ప్రతిభ
ఇంగ్లండులో బర్ ద్వాన్ మహారాజగారి ప్రతిభ భ రాను రాను అతిశయించుచున్నది. మిన్ మేయోగారిని ఎటుల ప్రామాణికురాలుగ భావించెనో, బర్ ద్వాన్ మహారాజగారినిగూడ బ్రిటీషు పత్రిక లట్టి యున్నతస్థానమున జేర్చుచున్నవట. ఇట్టి యున్నతస్థానమునుండి వీరికమిద దిగజారరని ఎంచెదము. భారతదేశమున కెవరు ద్రోహముచేయ సంకల్పించిరో, వారందరును ఇంగ్లండులో మహా మహులగుచున్నారు. దాదాభాయిలు, షాఫీలు, బర్ ద్వానులు, ప్రతాపవంతులగుచున్నారు. హిందూదేశమున నామరూపములు లేనివానికి ఇంగ్లండులో ఆత్మన్నతస్థానము లభించుచున్నది. బర్ ద్వాన్ మహారాజగారు కాక్సుటనుహాలులో గావించిన ప్రసంగమునకు, బ్రిటీషుపత్రికలు అత్యంత ప్రాముఖ్యము నొసగుచున్నవి. చెడ్డశీర్షికల నొసగుచున్నవి. మద్రాసు కాంగ్రెసుసభవారిచే నామోదించబడి, పంజాబు, మహారాష్ట్ర కాంగ్రెసు సమావేశములచే బలపరుపబడిన సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య శిర్యానమునుగూర్చి ముచ్చటించుచు, హిందూదేశము నుపద్రవ మెదుర్కొనుచున్నదని, బర్ ద్వాను మహారాజగారు బ్రిటీషువారిని భయపెట్టుచున్నారని, ఏదేశ మయినను సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును వాంఛించుట నేరమని, మహారాజగారి యుద్దేశ్యము గాబోలు! బ్రిటీషువారు ఇండియాను వదలుచో, పీతవర్ణజాతులుగాని, రుష్యాగాని దాని నాక్రమించునని వీరు జోస్యము జెప్పిరి. వీరికి స్వాతంత్ర్య శబ్దార్థమే తెలిసినటుల దోచదు. ఇట్టి మహారాజుల నుడువుల గూర్చి బ్రిటీషువారు తాత్కాలికావసరముల

నిమిత్తము గోరంతలు కొండంతలు నేయవచ్చును గాని, హిందూదేశము గూర్చి వీరు నిజము చెలుపుటలేదని పిమ్మట గ్రహింపవలసివచ్చును.

మిలిటరీ ఖర్చు
మిలిటరీఖర్చు మితిమీరుచున్నదని తెలిసిన సంగతియే. ఇంచీకేపు కమిటీవారు సూచించిన ఏబదికోట్ల పరిమితివరకునను, మిలిటరీఖర్చు తగ్గింపుడని శాసనసభ్యులు కోరినను, ప్రయోజనము గలుగలేదు. మిలిటరీ డివోగ్యులు, సైనిక సామగ్రి మునకు అధికవ్యయ మవసరమని చాటుచున్నారు. ఇదివరకే చాల తగ్గించితిమనియు, ఇకముందు ఖర్చు హెచ్చుచుగాని తగ్గనేరదనియు తెలుపుచున్నారు. కామన్సునభలో సర్ రాబర్టుథామసు గారు ముచ్చటిం చుచు క్వెట్టా లో ని సైనికనివహమును తీసివేయవచ్చు నని సూచించిరి. ముప్పది ఆర్గురు ఆఫీసరులెట్టివనిలేక యున్నారనియు, వీరివలన ఇండియా ప్రభుత్వమునకు ఏబది వేల నవరనులు ఖర్చగుచున్నవనియు వీరు తేటపరచిరి. కాని, వీరితో బనిగలదనిచెప్పి, వీన్ బరుగను గారు తప్పించుకొనిరి. ఇటులనే మిలిటరీ ఖర్చును జాగ్రూకతతో పరిశీలించుచో, దానిని తగ్గించుటకు మార్గము లనేకములు గనుపింపకపోవు. సైన్యపు ఖర్చు తగ్గుచో, హిందూదేశాభివృద్ధి కవసరమగు కార్యములకు తగినసామ్య మిగులగలదు. కాని మిలిటరీఖర్చుపై భారతశాసనసభ కెట్టి యధికారము లేదు. దానిని తాకుటకయినను వీలులేదు. దీని వివరములనయినను గ్రహించుట కవకాశములేదు. సైన్యాధిపతి ఎటుల నిర్ణయించిన నందుకు బద్ధులై యుండవలసి వచ్చుచున్నది.

ఇంగ్లండు బ్యాంకు : కర్రంసీ నోట్లు
కర్రంసీ నోట్లను ముద్రించుటకు, ఇంగ్లండు బ్యాంకు కధికారమిచ్చెడిచట్టము, కామన్సునభలో రెండవ పర్యాయ మామోదించబడెను. ఇంగ్లండు బ్యాంకుయొక్క శ్రేష్ఠతను, ఆర్థికకార్యదర్శి యగు సామ్యుయల్ గారు మిగుల కొనియాడిరి. ఈ బ్యాంకు గాంచి, ఇంగ్లండు గర్వపడుచున్నదని చెప్పిరి. లేబరు సభ్యులగు ఫిలిఫ్ స్నోడనుగారిట్టి పొగడ్డలతో తృప్తిజెందక, సవరణ నొకదానిని ప్రతిపాదించిరి. ఆధునిక పరిస్థితులకు బ్యాంకు ఎంత వరకు సరిపోవునో విచారించకముందు, చట్టమును అమలులో బెట్టవలదని, స్నోడనుగారు మందలిం చిరి. బ్యాంకు ఎంతో శ్రేష్ఠ మయినదనియు, దీని విధానము పురాతనమయినదనియు, స్నోడనుగారి తలంపు. అందుచే, పల్లికు కార్పరేషనును నియమించి, దానియందు పెట్టుబడిదార్లకును, పారిశ్రామికులకును, వాణిజ్యసంఘములకును, సహకారోద్యమము నకును, కార్మికులకును స్థానము ల్పడవలయునని స్నోడను గారు గావించిన సలహా మిగుల అనుకూలముగ నున్నది. కాని కన్సర్వేటివుల కిది రుచింపలేదు. అధికసంఖ్యాకులు చేరి, స్నోడనుగారిసవరణ నోడించిరి. రిజర్వు బ్యాంకును విశాలపరుపవలయునని, భారతీయప్రముఖులు చేసిన ప్రయత్నములు గూడ ఈతిరుననే విఫలపరుపబడెను.

జెనర్లిగారి విడుదల
గూఢచారి యగు జెనర్లిగారి విడుదలగూర్చి కామన్సు సభలో ధర్మిలుగారు ప్రశ్నించిరి. ప్రతి

లలో ప్రచురింపబడినదానికన్న తమకేమియు ఎక్కువ సంగతులు తెలియవని, వికటరుటనుగారు జవాబుచెప్పిరి. ఇంతకన్నను సులభమగు జవాబు వేరుండదుగద. పంజాబు ప్రభుత్వమువారికి జెనర్లి గారు గూఢచారియని మొదట తెలియలేదు. తెలియగనే వారు వదలిపెట్టిరి. వికటరుటనుగారి విషయము ననలే విచారింప బూనలేదు. జెనర్లి గారియుదంతము, లా ఆర్డురుల పరిపాలనమునకు తీరిని కళంక మాపాదించుచున్న దనుటకు సందియములేదు.

జపాను : ఛౌబర్లేనుగారి సానుభూతి
జపానుపట్ల ఛౌబర్లేనుగారు సానుభూతి జూపుట వింతగాదు. ఇంపీరియల్ మతమువారందరును ఒకరిపట్ల నొకరు సానుభూతి జూపుట సహజము. ఆత్మరక్షణకొరకు జపాను చీనాపై దాడివెడలెననియు, చీనాపట్ల జపానుకు విరోధభావములేదనియు, జపానుపట్ల తమసానుభూతిని తెలియజేసితిమనియు, జపాను ప్రజలు ఘోరభాషల జెంది రనియు, ఛౌబర్లేనుగారు నుడివిరి వీరిదృష్టిలో దోస ము తయు చీనాదే. చీనాజాతీయవాదులపట్ల వీరి కిసు మంతయు సానుభూతిలేదు. ఛౌబర్లేనుగారి వైఖరిని కనుగొనుట కిది చాలును.

పదార్థ విజ్ఞానశాస్త్రము
సర్వరావుపేట మ్యూనిసిపల్ హాస్పిటల్లో సుహృద్భావమున జూరి శ్రీరాములు(బి. ఎ. ఎచ్. టి.)గారిచే రచింపబడిన "పదార్థ విజ్ఞానశాస్త్రము"ను కృతజ్ఞతతో స్వీకరించితిమి. స్కూలు ఫ్రెండు నిద్యావిధానము ననుసరించి, అయిదవ ఆరవ పాఠ్యపుస్తకముల ద్వారా యువయౌగము నిమిత్తమై నీగ్రంథము ప్రాయబడెను. శాస్త్రనిష్ఠులు ములగానూ తెలుగుగోరూడ పరీక్షల జరుపుటచే, ఆంగ్ల గ్రంథమును గదిక బరిపఠనపరములేనుండ, పై తెలుగుగ్రంథము విద్యార్థులకు పోవును ఉపాధ్యాయు లీగ్రంథమును పయోగించి, వాతములబోధింపగలరు. కేశభాషలలో విద్యను నేర్పవలయునని గాఢముగోరుమన్న నీదిక ములలో, యిట్టి సాంప్రదించుటలు పెక్కులు వెలువడుట, యత్యంతావసరము. శ్రీరాములుగారు, ఫిజిక్సు శాస్త్రమును సులభముగా తెలుగుభాషలో సుబోధకముగ రచించి, విద్యార్థి ప్రపంచమునకు మహోపకారమునర్పి. గ్రంథరచన గోరినరీతిని, విద్యార్థులను ఉపాధ్యాయులను యీ గ్రంథమును విరివిగవాడి, వారికృషిని సార్థకపరచెదగాక! గ్రంథము పలుకులతో నిండియున్నది. గ్రంథపు వెల రెండురూపాయలు. వలయువారు గ్రంథకర్తకు ప్రాసిన బడదుగలరు.

కళాశాలాధ్యక్షునిగా ఐరోపియుని నియమించుట
భారతీయుల కాగ్రహము కలిగినది
మైదరాబాద్, (సింధు) మే 14:—గత కనివారము కాదు ఇచ్చట జనురాందాస్ బాలేరావ్ గారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగిన బహిరంగసభలో కరాచీలో సింధుకళాశాల కార్యనిర్వాహకవర్గమునాథ ప్రస్తుతము అధ్యక్షుడవదికి నెవ్వరిని ప్తిరముగా నియమించవలయునను, అధ్యక్షునిగా ఐరోపియుని నియమించి, వానికి హెచ్చుతరహా శేర్వాలుచేయుటకు మంత్రిని పహాయమిడినందున, వారిని ఖండించిరి. ఈ తీర్మానముగర్హదేసి ప్రస్తుతము పనిచేయుచున్న భారతీయుని ఆ పనిలో నియోగించుడని కళాశాలసంఘమును సభవారు కోరిరి. మంత్రి యందుకై కళాశాలకు హెచ్చుప్రవృత్తి మొసంగరాదని తీర్మానింపబడెను. మైదరాబాదు జిల్లాబోర్డు తాలూకాబోర్డు మునిసిపాలిటీలు కళాశాలబోర్డునాథ చేసిన తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగా వోల్ట్ నివ్వవలసినదని కోరబడిరి. సింధు విద్యార్థి సంఘము యొక్క కార్యదక్షులు కూడా, యావత్తయమై విద్యార్థులు సభలుచేసి అసమ్మతులు తెల్పవలెనని ప్రకటనల గావించిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

విదేశవార్తలు

భారత కార్మిక పరిస్థితులు

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మే 15:—భారతదేశ కార్మిక పరిస్థితులను గూర్చి ఇటీవల ఇండియానుండి తిరిగివచ్చిన కార్మిక పరిస్థితులు దెలుపుటచే పనివాండ్ల శ్రేయముగోరు సంఘమువారు గత శనివారము సకలత్వాలూ, మార్కెట్ న్యూస్ పేపర్లలో, ఎక్స్ ప్రెస్ యూత్ ఫూమును జూపుచున్నారు. ఆరాత్రే హార్వర్డు గారి నియోజకవర్గము ఎదుట సకలత్వాలూగా రుపన్యసిందిరి. కమ్యూనిస్టు పక్షములో ఎన్నైన ఎన్నోని కనసానమును నిలబెట్టుకొనెదమని హార్వర్డు గారిని రునిరి. హార్వర్డు గారు రాయలకవిమనునందు పనిజేసి ఇంపీరియలిజమును యధివృద్ధిజేయుచున్నాడనియు అతడు ముప్రసిద్ధులగు భారతవాయ కలనుగూర్చి జేసిన ఆరోపణలు ఆస్వాదముని సకలత్వాలూగా రునిరి.

బర్మాను మహారాజు

యువన్యాసము

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మే 15:—దేశీయ మహాజనసభలో బ్రిటిషు ప్రభుత్వముతో సంబంధములేకండ స్వాతంత్ర్యము గావలెనని తీర్మానించిరి. దీనినే మరల పాంచాల రాష్ట్రీయ సభలోను మహారాష్ట్ర సభలోను వ్యక్తీకరించిరి. ఇండియాలో నేను కొద్ది మంది ఏమైనను సరే బ్రిటిషు పాలనము లేకుండవలె ననుచున్నాము. ఇట్టివారు కొద్దిగానేయున్నను దానిని యుపేక్షలేకురాదు. బ్రిటిషు పాలనము లేకున్నచో విప్లవము గల్గుననిరి. ఏ ప్రకారముగా బ్రిటిషు పాలనమును వదలిండుకొన్నను భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము రాకపోవుట సరేకదా మరింత దాస్యమును దెచ్చిబెట్టును. శ్వేతపాలనము భారతీయులకు వినును బట్టియు, బ్రిటిషు ప్రజలు భారతదేశ పాలనమును గావించుటకు అలసిపోయినచో అనగా ప్రాణములొగినచో ఇండియా పచ్చబాతులచేగాని హిందూ మతమునకు కెందని కపిలబాతులచేగాని లేక సామియులుచేగాని పాలింపబడుటకు సిద్ధముగా యుండవలెను. స్వాతంత్ర్య భారతదేశమును గాంచుట మిశ్రయనిరి. స్వాతంత్ర్యమునే అచర్య ప్రాయముగ నుంచుకొని భారతదేశము బ్రిటిషు పాలనముతో సంబంధములేకండ స్వాతంత్ర్యముగ నుండగోరు భారతీయులు తమను దేశద్రోహి యనవచ్చునని యుకాని జాతిదృష్టిని జూచినప్పటికిని భూగోళ పరిస్థితులను బట్టి ఆలోచించినను అట్లేర్పడుట కష్టమనిరి. కాని భారతదేశ పనుస్థులను పరిష్కరించుటకు బ్రిటిషు సంబంధమే తరుణోపానుమనిరి.

కన్యశ్రేణిపులకు మరింత వీరి యువన్యాసము తోడ్పడుచున్న దనుకొనుచున్నాడు. ఇక పత్రికలమట శిష్ట నక్కురనేలేదు. భారత సంస్కరణములందు ఆత్మీయ వా రీసంగతులు విమర్శించుచున్నాడు భారతదేశ సాంఘిక పరిస్థితులను గూర్చి మేయోకన్య నెట్లు ప్రమాణముగ గైకొనుచున్నారో బ్రిటిషు పరిపాలనమును ఇండియాలో దీనిజేయరాదనుటకు బర్మారు మహారాజాగారి యువన్యాసమును ప్రమాణముగ గొనెదరు.

సర్ హార్వర్డు బట్లగునికి సార్వభౌముడు దర్శనమొసగెను.

కన్య ఇంగ్లండు బ్యాంకు నోట్సు బిల్లును కామన్సు సభలో రెండవరార్థము ఆమోదించిరి. ఇంగ్లండు బ్యాంకు విధానమును పూర్తి ఆలోచించువరకు ఈ బిల్లు నాపుడేయవలెనని స్పష్టముగా రునిరి. కాని ఇవరణ నిగ్రహించెడి.

కనీసపు వేతనమును నిర్ణయించుటకు గూర్చి రాబోవు జనీవాసభలో 80 తేదీని ఆలోచించెదరట.

బజేవియాలో క్రకటోవా అగ్నిపర్వతము 24 గంటలలో 7 జేల పర్వతములు బ్రదలెనది.

పెరిషియాలో బ్రిటిషు ప్రజలు

న్యాయస్థానములు

రుగ్బీ, మే 14:—విలు వాణిజ్యవాచలలో మాత్రమే లిఖితపూర్వము సాక్ష్యము నంగీకరించెదరు. న్యాయశాస్త్రము సజనంగతులలో గూడుకొన్న తీర్పులను వ్రాతమాలముగ తయారుచేయవలెను. క్రిమినల్ కేసులలో న్యాయశాఖా మాత్యునకు తాజేదాతులగు న్యాయస్థానమువారే విదేశీయులు ముద్దాయిలుగ నున్నచో విచారించెదరు. చిన్న చిన్నయలలో పోలీసుకోర్టులో విచారణజరగను. విదేశీయులను కొట్టి కట్టించు. నిజముగా నేరమును జేసినగాని విదేశీయుని అరెస్టుజేయరు. తగినవారంటు లేనిదే ప్రయత్నము భవనములందున్న విదేశ న్యాయాలలో ప్రవేశించరాదు. న్యాయాల కార్వాలయమును సోదాచేయరు పన్నులవిషయములో విదేశీయులను పెరిషియా లలోబాటు సహనముగ జూచెదరని పెరిషియా ప్రభుత్వము వారు చెప్పిరి.

భౌతికవిషయములందును విద్యాప్రచారమునను పెరిషియాను శాసనముల ముల్లంఘనచరకాలము శ్రీ సమత్వ ప్రచారముల తమకార్యక్రమమును సాగించుకొనుట కధ్యంతరముండదనియు పెరిషియా ప్రభుత్వము ఒడంబడిక కంగీరించినందులకు చాంబర్లెనుగారు అభినందించిరి.

ఇరాకు ప్రభుత్వమును పెరిషియా ప్రభుత్వము గుర్తించెనా యనియును, వ్యవధినిచ్చిన ఆలోచించి ప్రత్యుత్తరముచ్చెదమనిరి.

రుమేనియాలో మారెసు జిల్లాలో పెట్రోలియము నూతులు తగలజేసెనది. శనివారము అంటుకొని భయంకరముగ మండుచునేయున్నది. 18 నూతులు నాశనమైనవి. ఇంతవరకు మార్గురు పనివాండ్లచనిపోయిరి. నష్టము 125000 పౌనులకు మించి యుండునట.

కరోలు రాకొమరుడు

17 తేదీని బయలుదేరుట

లండన్, మే 14:—కరోలు రాకొమరుడు ఇంగ్లండు నండి 17 తేదీని ఐడలిపోవునని చెప్పినదని కామన్సు సభలో సర్ జోయిన్స్ టాక్సుగారు చెప్పిరి. కరోలుగా రెంటికి పోవుటకు ఏలు కన్విండుటలేదట.

కెన్యా ప్రభుత్వమువారి మాటికి 4½ ఋణము అను కొన్నదానికంటె ఎక్కువైనదట.

ఇరాకులో ఇప్పుడు 180 బ్రిటిషు అధికారులున్నారనియు, ఇరాకు ప్రభుత్వమువారే వీరికి జీతముల నిర్దుచున్నారనిరి.

జాతీయమితి సలహాసంఘము

లండన్, మే 14:—సర్ ఎ. థర్లెడ్జిగారు జాతీయమితి సలహా ఆర్థికసంఘసభ కే గి నారు. సరోత్తమ మురాద్ దివాన్ చిమకెలాలు, మణ్సుఖుంచెట్టి, హక్కుగార్లు జనీవాను 18 తేదీని బయలుదేరెదరు.

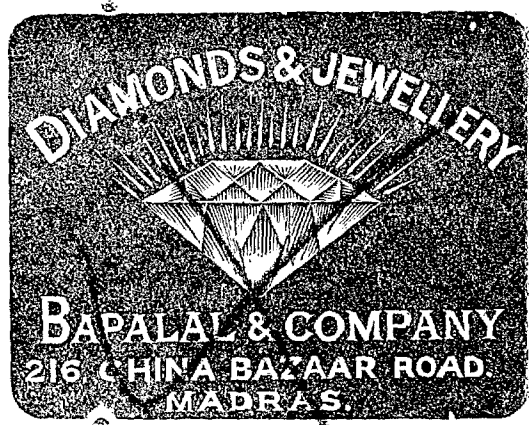
కెయితగారు 28 తేదీని, పరంజిపాయిగారు 28 తేదీని జనీవాకు బయలుదేరుదురు.

పంజాబు ప్రభుత్వమువారు సి. వి. డి. సహాయకుడగు టెనర్ గారిని విడుదలజేయు విషయమై పత్రికలలో కన్విచిన విషయములేప్ప ఎక్కువగా ఏమియు తెలియదని వింటున్న ప్రభుత్వ తల్లిగునికి ప్రత్యుత్తరమునిచ్చెను.

చీనాలో విదేశీయులు

రేవులలో బ్రిటిషు యుద్ధనౌకలు

రుగ్బీ, మే 14:—చీనాలో బ్రిటిషు ప్రజలను గాపాడుటకు మామూలు కాపురలను జేసితిమనియు బ్రిటిషు ప్రజలున్న ప్రతితీరమున బ్రిటిషు యుద్ధనౌకలున్నవనియు చాంబర్లెనుగారు నుడిపిరి. సింగటోక్ జపానువారు 5000 సేనను బంపుటకు నిశ్చయించినటుల చెల్లెసిరి. ఉత్తరచీనా దక్షిణచీనా సైనికప్రయత్నములకు భంగములేకుండ చీనాతో, చీనా ప్రజలతోను మైత్రిచెడకుండ తమ ఆత్మకర్తకారము సేనలనుబంపక తప్పినదిగాదనిరట జపాను ప్రజలకు భంగములేదని తోచినవెంటనే సేనలను మరలించెదరట. జపానుకు కల్గిన కష్టమునకు చాంబర్లెనుగారు జపాను రాయబారితో సానుభూతిని జూపెను. అవసరములేదని తోచినవెంటనే సేనలను మరలించెదమని జెప్పినందులకు చాంబర్లెనుగారు తృప్తి చెప్పిరి.

బ్రిటిషు ఇంపీరియలు

వైమానిక మార్గము

పెరిషియాలో ఒడంబడిక

రుగ్బీ, మే 14:—ఈజిప్టు ఇండియా మధ్యవైమానిక ప్రచారమునుగూర్చి ఇంపీరియలు వైమానిక కంపెనీతో ఒడంబడిక జేసికొనుటకు పెరిషియా ప్రభుత్వమువారు ఇష్టమును చెప్పిరట. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి పంత్లెస్టిని చాంబర్లెనుగా రీవిషయమై జూసిరి.

పారిశ్రామిక తగవుల, పరిష్కారము మున్నగువిషయముల యజనములు ప్రెజ్ యూనియను కౌన్సిల్ జాయింటు కమిటీవారు ఆలోచించుచున్నార. చాలవరకు పని పూర్తి అయినది.

గొప్పభూకంపము

న్యూయార్కు, మే 15:—న్యూయార్కులో గ్రేట్ లు ఇసుకలో భయంకరమైన భూకంపముగల్గెను. విఘ్నలయించు ఇండ్లన్నియు కాలిపడిపోయినవి. ప్రాణాన్య మేమియు లేదు.

డాక్టరు స్ట్రెట్టెనుగారి అనారోగ్యము

బెర్లిన్, మే 15:—డాక్టరు స్ట్రెట్టెనుగారికి జబ్బుగా నుండుటచే కదలుటలేదు. ఎన్నికప్రయత్నమును మారిరి.

బెర్లిన్ లో పనివాండ్లనమ్మె

బెర్లిన్, మే 14:—600 లాజీద్రయవగుట, 12000 నాకాయపనివాండ్లు జేతనములను తగ్గించిరి బెర్లిన్ లో పమ్మెగట్టి.

ఈజిప్టు పారమెంటు

మృతి, సభ్యుడు కొట్టుకొనుట

కెయిరో, మే 14:—ఈజిప్టు పార్లమెంటులో పటానికుసభ్యుడు సహానుపాషాగారు బ్రిటిషు అంత్యసంక్షేమ నంపి నండులకు ను యుద్ధ నౌకలను బంపి నండులకు లాయిడ్ ప్రభునికి వంద నము లర్పించినందులకు ఆక్షేపించిరి. కమ్యూనికేషన్సు మంత్రి ఆట్లాక్షేపించిన సభ్యుడు హమీదుగారితో గట్టిగ వాదించెను. చాల కబ్బమైనది. వీరూట లేవకే వినిపించలేదు. తుదకు వీరిద్దరు 6½ అడుగులదూరములో నిలబడి కొట్టుకొనిరి. ఇతరసభ్యులు వచ్చి ఇద్దరిని విడదీసిరి. సభ నాపుజేసిరి. మరల సభ ప్రారంభమైనపుడు ఆజ్ఞులు హమీదుగారు సహానుపాషాగారిని అన్యత మాడిరి మంత్రియును ముకరంజేడుగారిని, సభ నాపుజేసిరి. మరల సమావేశమైనపుడు హమీదుగారు ముకరంజేడుగారికి తూమాపణ జెప్పిరి.

బటేవియాలో అగ్ని పర్వతము

బ్రదలగుట

రాళ్లు బూడెద 70 అడుగుల ఎత్తు ఎగురుట

ఇండ్లు నాశన మరట

బటేవియా, మే 14:—ఉకాంతిరాలో భయంకరముగా భూకంపము గల్గెను. ఇది టింబ్యాంగు గ్రామముదగ్గర జరిగెను. 70 అడుగుల ఎత్తు రాళ్లు బూడిద ఎరిపడినవి. అగ్నిద్రావకము 14 ఇండ్లను నాశనమొనర్చెను. ఒక గ్రామమును చనిపోయెను.

ఆంగ్లో-అమెరికన్ బడంబడిక

బ్రిటిషువారి అనమృతివైఖరి

లండన్, మే 14:—ఆంగ్లో అమెరికన్ మధ్యన రి పరి మార్పు ట్రాడెంబిక్ జాను 4 తేదీతో ఆఖరును. అందుచే క్రొత్త చిత్తు బడంబడికను తయారుజేసి (బ్రిటిషు ప్రభుత్వము నకు) అమెరికన్లు పంప, వారి కది అన్ని విషయములందును నచ్చలేదని చాంబర్లెనుగారినిరి. ఇందులో ఎన్నియో చిత్తులతో గూడుకొన్న విషయము లుండుటచేతను డొమినియన్ ప్రభుత్వములతో ఆలోచించవలసి యుండుటచేతను తమ యభి ప్రాయమును వెలుపుటకు కొంత వ్యవధి గావలెననిరి. యునై టెడ్ స్టేట్స్ ప్రభుత్వముతో డాటుచే ప్రస్తుతముందున్న రూ టులైన్ బడంబడికకు మరికొంత కాలము అమలు జరుపు నట్లు జేయవలెనని డొమినియన్ ప్రభుత్వములకు సూచించిరి. కాని విషయమై సెలవులలోపుగ యునై టెడ్ స్టేట్స్ ప్రభు త్వమువారు ఆలోచించెదరామని పండియముగ నున్నది.

యూనైటెడ్ స్టేట్స్ విశేషవస్తువులకు సత్కాంతులకు నెయిరోబీ కాపనపథవారు తీర్మానించిరి.

చీనా పరిస్థితులు

ర్యో, మే 15:—శనివారమునండి దక్షిణచీనా సేన లు తర్రములకుగ పోవుచున్నవిషయమై విశేషములు చాలత క్కవగా దెలియుచున్నవి. ఉత్తరచీనా సేనలు హెబెయ్ నుండి 80 మైళ్లవరకున్న పంకిని స్వాధీనములో నుంచుకొనిరి. ఖాల్ జేయబులో ఆల్ రులు జరుగునని కలంచి మంచూరియాఖుకుగ ఉత్తరచీనా సేనలు మరలుచున్నవి. పికింగు పరిస్థితులకు అందు స్పష్ట విశేషజలసగూర్చి ఆ ప్రభుత్వములవారు ఆలోచించు చున్నారు. వారినిగూర్చి భయపడుటలేదు. ట్రిప్పిన్ లో బ్రిటి షులెంచి ఇటలీజపానులకు ప్రత్యేక సౌకర్యములున్నవి. 8000 విదేశీయులున్నారు. ఇందులో నూతనమంది బ్రిటిషువారు గ్నారు.

దేశీయనగరములో 1000000 మంది ప్రజలున్నారు (ప్రస్తు తము ట్రిప్పిన్ లోనున్న 8250 విదేశీ సేనలతో యునై టెడ్ స్టే ట్స్ సేనలతో విస్తారముగనున్నది. 3758 మంది సైనికులున్నారు. బ్రిటిషుసంఖ్య 1600. పికింగు రాయబారికార్యాలయమున ఆ యిద్దజాతుల సైనికవర్గ మున్నది. 164 మంది గలను. విదేశ ప్రజలు 2000 కు ఎక్కువలేరు. అసలవారుగో నీనందరిని రాయబారికార్యాలయమున దాచుచున్నది. 900 మిత్రమునైన న్య ముగూడ గలదు. పికింగు చెవ్వాయి పా కెనుమధ్యయున్న రైలు దగ్గర ఉన్న దీ సైన్యము.

పికింగును ఖాల్ జేయుట

పికింగు, మే 15:—మరిగిరంగులబండ్లు మందుగుండు సామగ్రితో పికింగు, ట్రిప్పిన్ గుండా మంచూరియా కేసుచున్న వి. ఇటలు జపానీస్ లు కర్రలొర్రులు వచ్చిరట. దక్షిణచీనా సేన నైర్మల్ క గమనండి వచ్చుటకు ముందే ఉత్తరచీనావారు ఖాల్ జేయ నున్నారు.

హ్యంగుహే, మే 15:—చాంగ్ నీలుగా రివి వరకే పికింగును విడిచిపోయిరని చీనాజాతీయవారు లు వెలుపుచున్నారు. ట్రిప్పిన్ కు సాయుధరైలుబం డిలో పోయి రని జాతీయ చీనాసైనికులు వెలుపు చున్నారు.

ఉత్తర చీనా సైన్యము వ్యవస్థాపకముగ సమాప్తతీర మున గొప్పగోడవిగరన నిలబడి పోరన రనుచున్నారు.

బెంగాలు ఆర్మీ నెన్ను బందీలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

విడిచిబెట్టించుటకు ప్రయత్నములు

లండన్, మే 15:—కార్మికవిత్తమువారు కొందరు కమి టీగ వీర్యుడి బెంగాలు ఆర్మీ నెన్ను బందీలను విడిచిబెట్టించుటకు సత్ప్రయత్నములతో తత్కాము బర్మెన్ హెడ్ ప్రభుత్వం దగ్గరకు బోయి మాట్లాడుటకు సంకల్పించుకొని రని మద్దెనాల్ గారు ప్రకటించిరి.

సర్ జే. సి. బోనుగారు

వియన్నా పయనము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మే 15:—సర్ జే. సి. బోనుగారు జూన్ 2 వ తేదీన వియన్నాకు ఆవిర్భవద్వారము వైస్ చాన్సిలరు ప్రాధునకులకు, ప్రత్యేక అధినివేశముగ విద్యార్థులకు యూనైటెడ్ స్టేట్స్ సీయవలెనని అహ్వానించుటచే బయలుదేరు చున్నారు.

వయస్సు వచ్చినకొలది మీ ఆదాయమును కూడ వృద్ధి పొందించుకొనుడు.

కట్నముల మొదలగువాటికొరకు, చదువులకు, పెన్షన్ మొదలైనవాటికి

అనుకూల మైనటువంటి సమృద్ధమైన పెట్టుబడి.

వివరములకు యీ దిగువకు వ్రాయుడు:

విషియన్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

విషియన్ భవనములు, బొంబాయి.

తక

బ్రాంచి మేనేజర్లు:— గుంటూరు, విజయనగరం, మద్రాసు.

యుద్ధ బహిష్కరణము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మే 15:—కల్లగుగారి యుద్ధబహిష్కరణ బడంబడికను త్వరితముగ అనుమత్యుష్టితో ఆలోచించవలెనని రీడింగుప్రభువు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానమును ప్రభువులసభవా కేక గ్రహముగ ఆమోదించిరి. డొమినియన్ లతో ఆలోచింపనిదే కల్లగుగారి నూపల సంగీరించుటకు ప్రభుత్వమునకు వీలులే దని దెలిసి తక్షణమే ప్రభువులసభవా రీవిషయమై తమ సమ్మతిని వెలుపుటకు వీలగునటుల తా మితీర్మానమును దెచ్చితిమని రీడింగుప్రభువు చెప్పెను.

సామ్రాజ్యవ్యవహారములను విదేశాంగవ్యవహారముల నెట్లు ఏర్పాటు చేయవలెనో అతివాక్యతగ ఆలోచించవలసి యున్నదని సినిలుప్రభువు నుడివెను. మన మేమిజేసినను డొమినియన్ లకు కట్టుకొను టవసరము మనతో బాటు వారిని మనవెంట గొంపోవలెను. డొమినియన్ ప్రభుత్వ ములు తమ యభిప్రాయమును వెలుపునరకు మన విదేశాంగ విధానమునే తప్పక ఒకేవిధముగ నిలబెట్టవలెనట గూడ అసాధ్యము.

జపాను ప్రభుత్వపరతులు

చీనానుగోరుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

టోక్యో, మే 15:—జపానుయధికార్యాలయము వారు సినహోలో జపాను సైన్యాధిపతియగు పుకురాగారిని చీ నాజాతీయప్రభుత్వమునండి ఈవరతులను గోరవలెననిరని టోక్యోవా రలు వెలుపుచున్నవి:—దియంగుకే సీగుగారు త్ర మాపనిచ్చిలు; జపానుపట్ల గావించిన దౌర్జన్యములకు త్ర వాడులైన చోయటాసో సేనాని మన్నగువారిని శిక్షించవలెన నుల; సినహోకును టాప్పిన్సు ష్యాంటంగు; రైల్వేకును 20 మై ల్ల లావుగ ఎవరును ప్రతిహతప్రచారముగాని కార్యభావ ములుగాని తక్షణజేయుట; చీనాబందీలను విడిచిబెట్టవలెనని పుకడినుగారి కుత్తెవునిచ్చిరి. త్వష్టికముగ పరిష్కారము కుదురువరకు వారి ఆయుధములను ఇవ్వరాదనిరి.

చీనా సైనికశవములు

మాడవ తేదీ యాదిగ జపానువారు 1040 చీనాశవము లను వాటిబెట్టిరట. చీనావారుగూడ కిమంతలు తామే ఇంకొక కేయిలుదని కూర్చిరట.

డాక్టరు నైస్తకగారి బలహీనత

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

బెర్లిన్, మే 15:—డాక్టరు నైస్తకగారు చాల బలహీనముగ నున్నారని బెర్లినువారలు వెలుపుచున్నది. మూడురోజులనుండి తిండి తినుటలేదు ప్రమాదము మాత్రము తప్పినది. మూడువారములు ప్రక్కమీదనే యుండినదేక ఈజిప్టుకు బోయి విశ్రాంతి గైకొనవలెనని వైద్యు లను చున్నారు.

రుమేనియా రాకొమరుడు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మే 15:—కరోలుగారికి ఆర్మేనియన్ లతో సం ఘట కేర్పాటు జేసిరని బ్రుసెల్స్ వారలు వెలుపుచున్నవి.

సినహోలో బాధపడు

చీనావారికి సహాయము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మే 15:—సినహోలో బాధపడుచున్న చీనా వారి సహాయము ప్రాంతజేసిన మొత్తము ఒకవారములో 200 వేల డోలరు లయినదని సింగపూరువారలు వెలుపుచున్న వి. చీనావారు జపాను న్యాయరమును బహిష్కరించుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. నాకాకేసుమలోసన్న జపానుయోధులకు మరమ్మతుజేయుట చీనాపనిగాండు నిరాకరించిరి. ఇంజిను గడిలో గల్లింత్యుకు మరమ్మతుజేయ నిరాకరించిరి.

ఇటాలియాచిమామ (గ్రెస్టెండు, ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రాంత ములకు మూడురోజుల వయసుమీద బయలుదేరెనట.

ఉద్యోగీయుల మార్పులు

నూ ఉద్యమండల ప్రత్యేక విలేఖరి యీక్రింది విశేష ములను వెలుపుచున్నాడు.

టి. జి. రూథర్ ఫర్డ్ గారు బి.సి.ఎస్. రావ్ బహదూర్ గోపాలస్వామి ఆయ్యంగారు స్థాపన పంచాయతుల రిజి స్ట్రార్ జనరల్ గా నియమింపబడిరి. గోపాలస్వామి ఆయ్యం గారు అనంతపురం కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి. మద్రాసు నగరమున నీటిసప్ల య, మురుగుకాలులను బాగుచేయు విషయ మై పరిచయముండేర ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీర్ విల్సన్ గారు ఆగునెలదాక తుంగభద్రా నదికి తిమ్మలాపురమువద్ద ఆనకట్ట కట్టించుటకు ప్రత్యేకోద్యోగీయుడుగా నియమింపబడెను.

గుండ్లకమ్మ ప్రాజెక్టుగూర్చి ఆలోచించుచున్నారు ఇదివరకు ఆప్రయోజనము గుండ్లకమ్మ ప్రాజెక్టు విష యమై ప్రభుత్వమువా రాలోచించు చున్నారు. దీనివలన గుం టూరు జిల్లాలో కొన్ని భాగములకు మేలు గలుగను.

హిందువులారా!

మహమ్మదీయులారా!

మీ సమాధాన పరతులను ముద్రవవద్దు

కలకత్తా, మే 15:—రాబోవు బ్రిటిషు వంతుగడినము లలో హిందువు లను ముహమ్మదీయులను కొంతసేపించి గోవ ధము నునే బండ్ల మేళ లల విషయములో అభిలభాకర మ స్థితు పదిలి, కిలాఫతు సభ, ఉలేమాసభ, కాంగ్రెసువారు కలిసి ఏర్పరచిన అన్వేష్య సమాధానపరతులను ఆవరణలో బెట్టి దేశమును అధోగతినుండి రక్షించవలయును అని మూలానా కబుర్ కలూ అజద్ గారు విజ్ఞాపన ప్రక నోకటిప్రకటించిరి.

(ప్రీ.వె.)

నాడార్ మహాజనసంఘము

సుబ్బరాయన్ గారో కృష్ణనాయక్ గారో

తెరచెదరు

మధుర, మే 15:—12 వ నాడార్ మహాజన సంఘ మయొక్క ఆహ్వానసంఘమువారు నిన్న చేసిన సభలో అనర విత్ డాక్టర్ సుబ్బరాయన్ గారినిగాని, కృష్ణనాయకును గాని, సభను ప్రారంభించుట కాహ్వానించుట తీర్మానింప బడెను.

(ప్రీ.వె.)

మద్రాసు కార్పొరేషను

కీ॥ శ్రీ॥ తిరుమలపిళ్ళెగారు

వీరి గౌరవార్థము సభ నిలిపివేయబడినది

నిన్న సాయంత్రము 8-15 గంటలకు రిఫ్రెషు భవనములో మద్రాసు కార్పొరేషను సభ దీని బి॥ జి॥ సారాంశమును చదివినది. అధ్యక్షులవారు జరిగినది.

సభ్యులమొదటిగా ఈ క్రింది తీర్మానమును సభ పాడించిరి.

“చాలకాలము ఈ మద్రాసు కార్పొరేషను పథకమును పరిశీలించినది. సభకు అధ్యక్షులగునట్లు బి॥ జి॥ తిరుమలపిళ్ళెగారు చనిపోయినందున ఈ సభనాడు మిక్కిలి విచారించుచున్నాడు.”

తిరుమలపిళ్ళెగారిని గూర్చి ప్రపంచమున సభ్యులమొదటిగా యాదగార్చి, తిరుమలపిళ్ళెగారి మరణమునకు అపారమైన నష్టముకలిగినది. బి॥ జి॥ తిరుమలపిళ్ళెగారి మరణమునకు కలిగిన నష్టమును పరిశీలించినది. తిరుమలపిళ్ళెగారి తరువరి తిరుమలపిళ్ళెగారు కార్పొరేషను కౌన్సిలునకు అధ్యక్షునిగా యెన్నుకొనబడిరి. అధ్యక్షులుగ వీరి విధిని పక్కగ నెరవేర్చిన విషయమును పరిశీలించినది. ఆసమయమున నిరమై నట్టియు ఉపయోగకరమును. మంచిపనులు గావించబడినది.

తిరుమలపిళ్ళెగారు గౌరవనీయమైనట్టియు పురాతనమైన కుటుంబమునకు జన్మించినారు. తమతత్వమును పుట్టినింటిని పొందిన బసవపిళ్ళెగారి కుమారులు. వీరి సంతోషమును ముఖ్యముగా తిరుమలపిళ్ళెగారు ప్రభుత్వమునకు, దక్షిణ భారతమునకు అందరికి అసానీద్యమును పట్టించియు, లిబరల్ ఫ్రెంచ్ మనుష్యులను సుఖపరుచుచు నుండిరి. కానీ పాపముగ బుద్ధులకు కార్పొరేషను, భవనములకారు. వీరు మద్రాసునుండి వీరు ఉపయోగము చాల కృషిచేసియుండిరి. నిరంతరము ప్రపంచమున అమోఘమును నిర్మాణమును పూర్వమును వీరి సమగ్రమునకు ముఖ్యముగా. ఇట్టి వారు మరణించినందున సభవారు విధిగ విచారించినది. తిరుమలపిళ్ళెగారు సభ్యులుగా వీరికి సభ సావిత్యముల నినదని కోరిరి.

సామి మోక్షటాచలంపిళ్ళెగారు

మద్రాసునుండి అమోదించుచు కొద్ది రోజులవరకు తిరుమలపిళ్ళెగారు రిఫ్రెషు భవనమునకు యెవరికిని దెలియదనిరి. వీరు మద్రాసునుండి ప్రభుత్వమునకు, వీరి నిర్మాణము ప్రలాపమును స్నేహితులనుండి ఆర్జించుచుండిరి. వీరికి పక్షపాతములేదు. భాగ్యవంతులు, వీరవారు అపారములేక అందరిని సమానముగ నే జూచుచుండిరి. ఇంతగాక విధినియును నినుమంతులనుండి అపారమునకు ప్రభుత్వమునకు నిరసించుచు తమ స్వంత ప్రభుత్వమును ప్రకటించిరి. సగరమునకు ముఖ్యముననుచు జరుగలేక పక్కా ప్రయత్నించిరి. వీరికి ప్రభుత్వమునకు ముఖ్యముగా వీరు చేయుచు నున్న పనులు విన్నవించుచు పాటించెడివారు కాదు. వీరు కార్పొరేషనునకు అధ్యక్షులుగ నున్న సమయమున కార్పొరేషను చాల అభివృద్ధిచెయ్యెను. అతివార సాధారణము ఉపయోగించుచు ఉపయోగపడెడి చాల ఉపయోగముగ నుండువారిని, సగరమున పారమున నేపజేసిన బుద్ధిమంతులనియు దెలిసిరి.

గౌ॥ శ్రీ॥ తిరుమలపిళ్ళెగారు రిఫ్రెషు భవనమునకు తిరుమలపిళ్ళెగారు తో 20 సం॥ ప్రముఖులనుండి పరిచయము గలదనియు పిళ్ళెగారు మంచి పెద్ద కుటుంబమునకు, తమతో భేదాభిప్రాయముల గలిగియున్నవారిని, తమ సగరముగ జూచుచు మంచి సాధారణముతో మెలగుచు ఉపయోగపడుచుండిరి.

ఎ. జె. పలుగారు ప్రపంచమున కార్పొరేషను పథకమున అధ్యక్షులైనది. చనిపోయిన సభ్యులమొదటిగా కార్పొరేషను తీర్మానమును తిరుమలపిళ్ళెగారి ముగియునకు మాత్రము ఈ తీర్మానమును పాటించినది. అట్టివి తీర్మానమునందు విచారమును దెలిసిరి.

ఎ. రామస్వామి మొదటిగా తిరుమలపిళ్ళెగారు తమ తరువాత తిరుమలపిళ్ళెగారికి రంజిత జేయి ఆకర్మములను, వీరు యే పంథాతో నైనను ముఖ్యముతో నైనను కొన్ని విషయములలో తీవ్రమైనట్టియు, భయంకరమైనట్టి భేదాభిప్రాయములు కలిగియున్నది. ఆయా సభకు, పునరుద్ధరణ విధిగము చెందక చర్చ తరువరి అన్వేషణతో మెలగుచుండిరి. వారు, ఈ విషయములో వీరు లగిరికిరి ఆవిర్య ప్రాయము. ఉన్నను స్నేహభాంధవులకు లోటునుగూడదని చాటిరి. తిరుమలపిళ్ళెగారు, ఫర్ శాండినీ గారు ప్రపంచమున తిరుమలపిళ్ళెగారు అంగ్లీ ఇండియను సంఘమునకు అపారమున నేపజేసినది జెప్పిరి. యె. సి. గురుస్వామిగారు ఆదిద్రావిడుల తరపున తిరుమలపిళ్ళెగారి మరణమునకు కలిగిన విచారమును దెలిసిరి. నెలరాజుపిళ్ళెగారు ప్రపంచమున తిరుమలపిళ్ళెగారి కృషిచేత నేడు పిళ్ళెసంఘము తలయెత్తికొని తిరుమలపిళ్ళెగారు ఆట్టి ప్రభుత్వమును

దు సరణించుటచేత తిరుమలపిళ్ళెగారు తమ సంఘమున కాపాడించెదనిరి.

తిరుమలపిళ్ళెగారు మద్రాసునుండి రంగరామనుజంకాక, చెక్కిరెగారు, అంజిలో గాంధీ తిరుమలపిళ్ళెగారి సుగుణములను గూర్చి జెప్పి వారి మరణమును విచారమును దెలిసిరి.

అధ్యక్షులు తిరుమలపిళ్ళెగారు ప్రపంచమున తిరుమలపిళ్ళెగారిని చాలకాలమునుండి యెరుగుదును. వీరు మొదట కార్పొరేషను పథకము గాన, తరువాత వరుసగా కమిటీ అధ్యక్షులుగాను, పిదప కార్పొరేషను అధ్యక్షులుగాను యెరుగుదును. నిమ్మబాతుల నుద్ధరించుట యందు వీరికి ప్రతి మొదలు. అందులకు విధానముగూడ వీరు తయారుజేసి అమలుచేసి చిట్టచు ప్రయత్నము సలిపిరి. వీరు సగర ప్రభుత్వములో నొకడుగాన ఈ తీర్మానము నందరను ఆమోదించుటకు కోరిరి. తరువరి పథకమునకు నిలువబడి సత్వముగానుండి తీర్మానమును ఆమోదించిరి. ఈ తీర్మానమును తిరుమలపిళ్ళెగారి కుటుంబమునకు బహుశు శ్రేష్ఠులు జరిపబడునని అధ్యక్షులు దెలిసిరి.

సభ ముగిసెను

బి॥ జి॥ తిరుమలపిళ్ళెగారు చనిపోవుటచే నిన్ను మధ్యాహ్నము కార్పొరేషను ఆఫీసు మూసివేయబడినది.

టాటిపుబ్లిషర్లు

మొయిదా, మే 15-1928-వ సం॥ టాటిపుబ్లిషర్లు మద్రాసు కంపెనీ ప్రెస్ లో యాన గ్రామిని 17-వ తేదీన పేయిలుగారిని కామిరామగారిని 18-వ తేదీన విచారిచి జూను మొదటి వారమున గూతురు బోయెదరు.

నోటీసు

తెనాలి గ్రామ కార్పొరేషను నారుమంచి వెంకటేశ్వర్లు నన్ను తెలిపిరి వత్తుస్థితిలో వుండి, కొన్ని తెల్లకాకితములనుండి వేలముద్రలు వేసుకొని నా వలన అక్రమమైన లాభము పొందవలెనని ప్రానోట్టు కంట్రాక్టులు వ్రాసెదరు. తనవేరను, యితరుల వేరను స్వప్రేమచున్నట్లు తెలుస్తున్నది. నాతా లూకు పూలపాలకీలు కట్టు సామానులు గు 1500-0-0 లు కిమ్మతుగంచి ఆయన సాగిన ములో వున్నవి నదరు సామానులు నావి అనిన్ని ఎవరు క్రయము పొందకూడదు అనిన్ని నేను వ్రాసి యిచ్చినట్లు స్వప్రేమచే నోట్లు వ్రాసెదరు చెల్లవనిన్ని తెలియజేయడమైనది.

జోగుల భద్రయ్య

14-5-1928

తెనాలి

ది గ్రేట్ ఈస్టర్న్
లైఫ్ అమ్యూరెన్స్
కంపెనీ లిమిటెడ్
(స్టేట్ సెటిల్ మెంటులో)
యిన్ కార్పొరేటు కాబడినది

హంబాయి బ్రాంచి నెం. 50-52 చర్చి కేట్ స్ట్రీట్
మూలధనము. ఒకకోటిరూపాయలుకు మించినది. భవనములయు ఇండియాలోనే యిన్ శెస్ నేయడమైనది. (4617)
యం. యం. నాదన్, ఆర్. వెంకటాచారి,
అంధజిల్లాలు. ఫీఫ్ వజెంటు
ఫీఫ్ వజెంటు. వెబేరి, మదరాసు.

కీ॥ శ్రీ॥ తిరుమలపిళ్ళెగారు

దహనసంస్కారము, మైకోర్టునందు సంస్కరణ

నిన్న ఉదయము ఎగ్జుక్యుటన్ తిరుమలపిళ్ళెగారు ముగిసినట్లు పాపమును దహనమున తిరుమలపిళ్ళెగారు స్వగృహులకి.

ఇతను 1865 వ సం॥ వరకును జన్మించెను. డాక్టర్ ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీయందు విద్య నభ్యసించెను. అప్పటి ప్రభుత్వ సాలిసిటరు ఇ. బార్ క్లెగ్ కి తిరుమలపిళ్ళెగారు. 1892 నందు మైకోర్టు సాలిసిటరుగ నియమింపబడినది. సి. రంగనాథం నాయుడుగారితోను అతను చనిపోయినట్లు ఎ. ఇ. రెడ్ కాంట్రీగారిలోను ప్రాక్టీసుచేసి 1919 లో వీరు రిటైరుయిదారు. మదరాసు కార్పొరేషనునకు 15 ఏళ్లు పుష్కలముగా నండిరి. 1928-24 లో అంధజిల్లాలో. దక్షిణ భారత ప్రభుత్వమునకు. పన్నుల్యక్త చారిత్రకు వీరొకటిగా 1905 నుండి యుండిరి. 1919 లో వీరి రిటైరుయిరి.

వీరి గౌరవార్థము ఎస్. వి. ఎ. కార్పొరేషను ఆఫీసులు నేడు మూయబడినవి.

మైకోర్టులో సంస్కరణ

గౌ॥ జస్టిసు రామేశ్వరముగారు యెనుట మైకోర్టు నందు పిళ్ళెగారి సంస్కరణ నిష్పన్నుత్వాన్ని జరిగెను.

కె. ఎస్. కృష్ణస్వామి అయ్యగారు పిళ్ళెగారిని గురించి మాట్లాడుచు నతని జీవితచరిత్రను తెలిపి న్యాయశాస్త్రమునందుగాక పిళ్ళెగారు రాజకీయమునందు విశేషముగ పాల్గొనిరి నుడివిరి.

టి. ఎమ్ కృష్ణస్వామి అయ్యగారు కృష్ణస్వామి అయ్యగారిలో నేటికీ విడిచిరి.

జస్టిసు రామేశ్వరముగారు నిన్ననే పిళ్ళెగారు అస్పష్టంగా నున్నారని ప్రతికల్పించుచు నదిని తెలిపి న్యాయశాస్త్రము సంభవించునని అనుకొనలేదనియు చెప్పిరి. అందుచేత వారి మరణవార్త తమ కార్యక్రమమున గొల్పినది.

తమ ఆనందమును పిళ్ళెగారి కుటుంబమునకు దెలుపుటలో సభనా రందరు తమతో నేటికీ విడిచిరి నమ్మచున్నాననిరి.

ఉత్తరక్రియలు

ఉత్తరక్రియలను యమన ఆనందము ప్రభుత్వమునకు తెలిపినందున చాటిరి. పర్ కే. సి. రెడ్డి, డి. బి. జి. సారాంశమును చదివినది. జి. వి. సారాంశము, రా. బి. డా॥ జి. సతీశ్, టి. ఆర్. కే. మొదలయి, చదివినది. రెడ్డి, రా. సా. పి. రంగనాథంపిళ్ళెగారు మున్నగువారి కలం. సాయంత్రము 8 గంటల పిదప శేవము నూరే ప్రత్యేక రిఫ్రెషు భవనమునందు తూ. ఆ. మోక్షటాచలంపిళ్ళెగారు మాత్రమే తిరుమలపిళ్ళెగారు యచ్చుట దహనసంస్కారము జరిగి బడినది.

పిళ్ళెగారికి ఇద్దరు పుత్రులు ముగ్గురు పుత్రికలు గలరు.

మదరాసు కాజీగారినియామకము

యాజ్ఞాద్రిక్ సాహెబ్ గారిని మదరాసునకు కాజీగా నియమించినందునకు మదరాసు మహమ్మదీయులు కొంతమంది ప్రభుత్వమునకు తెలిపినందున నొక ప్రకటనముగా విడిచిరి. అందు ప్రభుత్వమునకు మదరాసు మహమ్మదీయుల కోరికకు స్వీకరించుగ సంబంధించినది కాజీనియామకము తమ మత ప్రకారము సరియైనదికాదనియు కాజీ అయ్యక పుట్టిరిగానియు వారు కోరినట్లుగా అన్ని విషయములకు స్వీకరించుటకు వంటియు ఈ మహమ్మదీయుల సాహెబ్ గారిని కాజీగా నియమించుటకు అనుమతి చెప్పి పంపింపబడినది. యాజ్ఞాద్రిక్ సాహెబ్ గారిని తొలగించి కాజీగా నియమించుటకు మదరాసు మహమ్మదీయుల నియమించబడినదియు గలదు. ఈ ప్రకటనమును చాలమంది మహమ్మదీయులు నాయకులు సంకేతములు జేసిరి.

అట్లుచే సాహెబ్ ఖాన్ ఎమ్. ఎల్. సి. గారు దీని విషయము తెలుపు ప్రకటించిరి. మదరాసు మహమ్మదీయుల భావములకు స్వీకరించుగ ప్రభుత్వమునకు ప్రసరించినదియు మదరాసు ప్రభుత్వమునకు మహమ్మదీయుల సభ్యుని సహజీవిని యిట్లు ప్రభుత్వమునకు కాజీనియామకము గావించియుండరనియు ఇందులకా తీర్మానము చేసిరి. ఈ ప్రాంత కాజీనియామకము ప్రముఖమైనది అక్రమమైనది న్యాయస్థానమునకు తెలిపినది యున్నదనియు నిరదించెను.

(ఆ. ప్ర.)

భరతపుర సంస్థానము

క్రొత్తదివానుగారి వింత చర్యలు

భరతపుర వ్యవహారములను చూచి కొంతవర కిదిగలా...

మహారాజువలదని ఎంత చెప్పినను, దివాను...

మహారాజుచే పోషింపబడునట్టిక నాపుజేయుట...

మహమ్మత్ జగన్నాథదాసుగారిని నిర్దేశము...

మోటారుట్రాన్సుపోర్టుశాఖాధికారి గోవింద...

భరతపురం మహారాజుపరిపాలనను బాగులేవన...

పురోహిత్వాధ్యక్షులైన విషయములను పూర్వార్థ...

పురోహిత్వికి భంగకరమున పనులేవన యున్న...

క్రాస్ థియేటరు

1928 మే నెల 16 వ తేది నుండి 18 వ తేదివరకు...

కాలిఫ్ స్టార్

అను అద్భుతప్రేమ గాథను ప్రదర్శింతురు. భయానకము...

కాలిఫ్ స్టార్

ఇంగ్లండు మహేంద్రబాబును మరొకరిని ఫిర్యాదులు...

నీవును ఆప్తకారమే చేయుదువా?

ప్రభుసంబంధములగు 5 శిశుపోషణాలయములలో బిడ్డలను...

ధనమిచ్చి సంపాదించుతగినవాటిలో అతిశ్రేష్ఠమైన ఆహార...

నీకును నీబిడ్డ రాజంతటివాడే కాన వానికిని 'గ్లాక్సో'...

ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగు అండు కో, లిమిటెడ్. (ఇంగ్లాండులో ఇంకాకొరెటు చేయబడినది.)

3706

ద. ఇ. రైల్వే సలహాకమిటీనభ

ఉదకమండలమున జరిగెను

ఈనెల 5 తేదీన పి. కోర్స్ ఓ. బి. ఇ. గారి యధ్యక్ష...

2, 3, క్లాసుల రైలుపెట్టెల ఆకారమును గురించి...

ప్రీలకు 3 వ తరగతి బుడ్లవిషయమే మాడ కాళిదా...

2-వ తరగతికి క్లెట్టనిలవను తగ్గించువిషయమున చర్చ...

రై తరగతుల ప్రయాణికుల సేవలకు 3-వ తరగతి టి...

మార్గప్రయాణికులకు రైలుపెట్టెలందే త్రాగుటకు నీకుం...

నిదర్శన రైలుబండ్లను నడిపించు విషయము స్థానికవ్య...

1, 2, 3 తరగతుల రిటుక్కు టికెట్లను పెంకాసి స్టేష...

చర్చ ముగిసిన పిమ్మట అధ్యక్షులు మదరాసు లెగల్...

ఉచితము ఉచితము ఉచితము.

కోటికొలు కండు. ప్రతియేడు కేవలమేల ప్రజలక్షాధి...

1928 సంవత్సరపు వాణిజ్యముయొక్క

ఈవత్సరము మీయొక్క వ్యాపారాధ్యక్షులయొక్క సర్వ...

తగిన సలహా బొందుటకు తొందరపడును. పుస్తకము...

ప్రతాపము: కమర్షియల్ ఛాంబర్స్, మైసూరు 1928.

ఇంగ్లాండునందును ప్రాగ్ధేవములందును సబ్ డారులు...

బొంబాయి (ఇండియా)

4498

యాలంనోటిను

1. యాదిగువ కనిన భూములను ఆయా గ్రామ ములయెదుట కనిన తేదలలో తిరుమల తిరుపతి వగయిరా దేవస్థానం నూటు గుమాస్తా జానకి రామచంద్రుడుగారివల్ల యేలం వేయబడును.
  2. యాలంలో కోరువారు యేలంవేళే వుద్యోగ స్థులువద్ద ఎకరం 1 కి రు 100.00 లు చొ మ తిప్ప కాగల మొత్తమును డిపాజిట్టుగా చెల్లించి యేలంలో సవాల్ చేయవలయును.
  3. యాలం పూర్తి అయినతర్వాత ఆఖరు పొన్ను సవాల్ దారుని డిపాజిట్టుతప్ప తతిమ్మవార్ల డిపాజిట్టు వాఫసుచేయబడును
  4. యాలం తిరుమల తిరుపతివగైరా దేవ స్థానం శ్రీ విచారణకర్తలు వారి మంజూరు పుత్త ర్వకు లోబడియుండును.
  5. యాలం ముగింపుకాగానే ఆఖరు సవాల్ దారుడు తనడిపాజిట్టు మొత్తముతోచేరి యాలం పాటికు న. గం మొత్తమును సదరు యేలంవేళే వుద్యోగస్థులవద్ద వెటనే చెల్లించవలయును. అట్లు చెల్లించనియెడల ఆఖరు సవాల్ దారుని జవాబు దారిమీద మరుయేలం వేయబడును.
  6. యాలం మంజూరు పుత్తరువులు రిజిస్టర్డ్ పోస్టుద్వారా తెలియజరిచిన 7 దినములలోగా ఆఖరుపాటదారుడు మిగత యాలం మొత్తమును తిరుపతి దేవస్థానం కచ్చేరిలో మణియార్డుద్వారా గాని యితర విధముగాగాని చెల్లించవలయును. అం దుకు తప్పినంతట సదరు భూములను మంజూరు పాటదారుని జవాబుదారిపై మరుయేలం వేయ బడును.
  7. యాలం మంజూరు మొత్తమును పూర్తిగా చెల్లించినతర్వాత యాలంభూములను స్వాధీనం చేసుకోవలయును.
  8. మరుయేలంవల్ల దేవస్థానమునకు కలగు నష్టకష్టముల పరిహారములను సదరు ఆఖరు సవాల్ దారునివల్ల కోర్టుద్వారా రాబట్టుకొనబడును.
  9. శ్రీ విచారణకర్తలవాడు వారికి యిచ్చం వచ్చినపాటను మంజూరు చేయుటకు స్వతంత్రము లు వ ద్యు లు
- (1) కడమర గోదావరిజిల్లా యే లూరు సబ్ డివిజన్ లోచేరిన చొదిమల్ల గ్రామంలో నర్సే నెం 268 రు విస్తీర్ణం ఎకర 1-60 శెట్లు. 6-6-28
- (2) సదరుజిల్లా సదరు సబ్ డివిజన్ సదరు గ్రామంలో నర్సే నెం 2111/2 రు విస్తీర్ణం ఎకర 1-63 శెట్లు.
- కృష్ణాజిల్లా గుడివాడ తాలూకా గుడివాడ గ్రామంలో నర్సే నెం 494/4 రు విస్తీర్ణం ఎకరం 30 శెట్లు. 8-6-28
- (సం) మహాంతు ప్రయాగదాసు జీవారు, 8-5-28. విచారణకర్తలవారు.

ప్రకటన

ఎలమర్ర అండు అంబరపేట, పిట్టెట్టు తాలూకా అంబర పేట గ్రామంలోనియ 178-85 శెట్లు, డెల్టాపల్లం, అష్టాండు పల్లం పాటిపలములు వగైరాలో ఏలూరులో వున్న మా తాలూకా అంబరపేట తాలూకాలో యీ నెం. 26 శేడి లగాయతు 27వ తేదీ వరకూ పట్టుకొన జరగరాకా మా పిట్టెట్టు డివాన్ గారి వల్ల చేరిన వేయబడును.

భూముల తిప్పిలున్న తేలపువరకులన్న అంబరపేట తాలూకాలో అఫీసులో తెల్పుకో వచ్చును. 4815

మహాంతు ప్రయాగదాసు జీవారు, 21-5-28. రాజా శోభనాద్రి అప్పారావు బహద్దరు జవీకాధిదారుగారు.

నై మ ను క మిష ను క ర్త వ్య ము

ప్రజాసామాన్యమును సంత్వష్టిపరుపగల సాధనముల గనిపెట్టవలెను
కేంద్రప్రభుత్వ పునర్నిర్మాణమే ప్రథమకర్తవ్యము

సి డె న్ హాం ప్ర భు పు యొ క్క అ భి ప్రా య ము లు

“ఇంగ్లీషు పూర్వ” పత్రికయొక్క ఏప్రిల్ మాసపుసంచి కలో సి డె న్ హాం ప్ర భు పు యొ క్క వ్రాయుచున్నాడు:—

గవర్న మెంటు ఆఫ్ ఇండియాచట్టము (1919) యొక్క మరతుల ప్రకారము నియమించబడిన స్టాట్యూటరీ కమిషన్ యొక్క యుద్దేశములగూర్చి దురభిప్రాయము మొడుగుగా నున్నది. భారతదేశములో బ్రిటిషు అధికారమునకు శత్రుపక్షమువారు యాదురభిప్రాయమును మరీ తీవ్రపడి గావించియున్నార.

1910 న ప్రముఖ అమెరికన్ బెట్టబడిన మింటో మాన్స్టే సంస్కరణములు మొట్టమొదట గోక లేపటి దూరవృద్ధిగల భారతీయులను సంత్వష్టి పరచియుండెను.

ఈ సంస్కరణములు బాగుగా పనిచేసియుండెను. నేను గోరీయుండిన ప్రకారము యీ సంస్కరణములలో బాటు రాష్ట్రీయ కాపనపథల కెక్కువ భాగ్యతలనొసగి అధికార విభజన ముగావించియుండినచో ఈ సంస్కరణలు భారతదేశ స్వపరి పాలనమునకు నెమ్మదిగా మార్గము జూపియుండును. కాని యందుకు ముందుగా నొక తీవ్రమున ఆందోళనము తలయెత్తెను. మహాసంగ్రామముయొక్క అవకాశము తీయందోళనమునకు మరీంతటయు నొసగి మండేరు ఛెమ్మిళ్ల మొత్తము విధానమును 1920 సం॥లో అమలులోనికి తెచ్చి పెట్టెను.

ఈ త్రిమూర్తులచే ప్రసాదించబడిన సంస్కరణముల ఫలితమేమనగా, బ్రిటిషు ప్రభుత్వము భయపడి యీ సంస్కరణ ముల ప్రసాదించినట్లుగా ఆందోళనాపరులచే తలంపబడెను, అం దుచే మరీంతటయు నెక్కువ యెదురుబుట్టెను. ఈయెదురు పంటలు లో భయంకర రూపము దాల్చెను. కాబట్టి, ఆందోళనాపరు లకు రాజకీయ నాయకుల కోర్కెలపైని నై మనకమిషన్ నియ మించబడినపుడు, క్రొత్తములగు మరలబట్టగలవని దూరాలో చనగలవారెల్లరును దలచియుండిరి. కాని పూర్వసభవము నుండి గులాబాచమున మనము నేర్చుకో జాలవంటిది. ఈజిప్టు ఇరాకులలో మన చర్యలే యందుకు నిదర్శనములు. కాబట్టి, భారత దేశాభిప్రాయమునకు విరుద్ధముగా కమిషన్ ను పంపు ప్రశ్నావూములు కొంత యా శ్చ ర్య ము ను బుట్టించెను దాని ని యా మ క ము నెం ట నే భార త జా తి కి అవమానకరముగా దోచెను. బ్రిటిషు దోహదమున కిది మరియొక నిదర్శనముగా భావించబడెను. భారతీయసభ్యులు తగినంతమంది చేర్చబడవలసియుండెను. అట్లు చేర్చబడకుండుటయేగాక యంత టిమిడ్లుకార్యమునకు సమగ్రులవారు యెంచబడలేదు. భారత దేశమునకు కమిషన్ చేరకపూర్వమే యిదియంతయు పైమెదకు లతోగూడ విరివిగా ప్రకటించబడెను. కాని ఆందోళనాపరు లు తమయాందోళనమునకు న్యాయాధారము గలదని నమ్ముచు న్నారని తలంపవలెనైదు. బూటకపుదుఃఖములను తయారేసి లక్ష్యావలగవారికి సూచిపోయెట సామాన్యమున నాలుయయి యున్నది.

ప్రజాసామాన్యమునకు సంరక్షణమొనగు విధానమును కనిపెట్టవలెను

భారతదేశములో 100-కి 80 మంది వ్యవసాయముచే జీవించుచున్నారు. వీరికి కాంతియు విశ్వరూపిత్వము న్నా యమున ప్రభుత్వమున చేపూర్వగలుగునట్టి విధానమును గనిపెట్టి వోధించుట కమిషన్ యొక్క ముఖ్యకర్తవ్యము.

గత యెనిమిది సంవత్సరములలో ప్రభుత్వవ్యయము చాల పెరిగినది. నిరంకుశాధికారలసృష్టి వృద్ధియైంది. నేరములు అందు ముఖ్యముగా సాంఘిక దౌర్జన్యములు పెచ్చుపెరిగినవి. అనేక పట్టణ పార్లమెంటులో అక్రమకార్యములు గానించుచున్నవి. సంస్థానాధీశులు సహజముగా భయపడుచున్నారు. సంస్కారప్రియులు ప్రజలలోగల సంతుష్ట భావమును బుద్ధిపూర్వకముగా దెరువకంకలము గట్టుకొనియున్నారు. వీరు యీకార్యములతో యిదివరకే చాలవరకు విజయము గాంచియున్నారు. కాని అంత్యదశ యొకను రాతేదు.

ఈ పరిస్థితుల వన్నిటిని గమనించి వీరి కారణములను ప రీక్షించుట కమిషన్ యొక్క విధియైయున్నది. సభ్యులందరూ భారతదేశములో రెండేండ్లకాలము గడిపి మూలములకు ప ర్యటనములు సలిపి అన్నితరగతులవారిలో వ్యక్తులను రహస్య ముగా సంధర్శించి దేశస్థితిగతుల వన్నిటిని శ్రద్ధతో పరీక్షించిన చో ను స్థిర మగు తీర్పు తెప్ప గలుగుటకు తగిన సాత్వ్యములు తమకు లభింప గలవను నాశయంక ను గలను. భారత జాతి యనునది గల దను ని రా ధార ము భావమును మాత్రము యిచ్చును తొలగింపవలెనైదు.

భారత శాసనసభ మెంకెట్ల కామలతో

నిండియున్నది

నైమను సభ్యులు ఉన్నత శ్రేణులయొక్క సీతరీ గూర్చి విచారించుటకు వెంటనే పూనుకోవలెను. 1920 సం॥ నుండి యిది, ప్రాప్తయిగల పిట్టా స్పృశికేమను అధికారము లకు దప్ప, నిజమున ప్రజాప్రాతినిధ్యము లేనివారి యాధీనము లోనున్నది. అచ్చటి యెన్నికలు జరుగుచుండగా గనిపెట్టు టకు నైమను సభ్యులకు అవకాశము గలుగజాలదు. గాని అందుకు సంబంధించిన భోగట్టా కొంత వ ర కు వారి యెదుటనున్నది. తాము భారతదేశము చేరినప్పుడు శాసనసభచే నామోదించబడిన బహిష్కార తీర్మా నముగూర్చి కాగితమువ్వారా వారు ములభముగా గ్రహింపగ లరు. దీనిపట్టి నియోజిత సభ్యుల ప్రజాశ్రేయోభివృద్ధులకు ఎంతవరకు ఆతురమును జూపియున్నారో తమకు తేటపడగ లదు. భారత శాసనసభ చర్యలగూర్చి మేయోకన్య ప్రాసిన వ్యవయొక్క యథార్థము గూడ తేటపడిగలదు.

ఇది చిన్న పెంకెట్ల కామలచే నాక్రమించబడినయొక గడి. పిరెట్లో ఆకస్మికముగా నొక గడియారమును సంపాదించ గలిగినాడు. అందులో తమ శ్రేణును దూర్చుటకును ఒకటి రెం డు చక్రములను లాగి కొనుటకును మెయిను స్ప్రింగుతో నాడు కొనుటకును వీరికొకటో నొకరు పోరాడుకొనుచున్నారు. ఈ యంత్రముయొక్క విలువ వీరికి తెలియదు. కాలముయొక్క విలువ అతంకంపై తెలియదు.

ఈ వ్యవ కమిషన్ నకు విపరీతముగా దోహదపడు ఈ యంత్రము బ్రిటిషు ఉద్యోగుల స్వాధీనముక్రిందనే భ్రాంతదేశ ములో స్థాపించబడవలసి యుండెనని మాత్రము వారు జ్ఞాప్తి యందుచుకోవలెను. వీరే దీనిని క్రమవర్ధిలోనుంచి నడిపింప గలరు.

నైమను కమిషన్ కర్తవ్యము

కేంద్రప్రభుత్వమున పరీక్షించినవిమర్శల కమిషన్ సభ్యు లు రాష్ట్రీయశాసనసభలయొక్క కార్యవిధానమును పరీక్షించ వలెను. ఇచ్చట ద్వంద్వ ప్రభుత్వము సగిగా పనిచేయునందున అది పూర్తిగా విడిచిపెట్టబడుటయో, లేక తల తొక్ తనండ మెండెము మాత్రమే పనిచేయు మంతుటయో వారు గమనింప వచ్చును. జిల్లాలపరిపాలన విషయములో ప్రజాశ్రేయోభివృద్ధులను అందుముఖ్యముగా, వైద్యకాళియు, వ్యవసాయకాళియు నెట్లు పని చేయుచున్నవో వారు గనిపెట్ట వచ్చును. ప్రతిసంఘము గూడ తనయెదుటకు రాయబార మంతుటయో లేక పిట్టెను చాళులు చేయుటయో జరుగును. ప్రజలతరపున మూలములకు సంఘముల కేంకవరకు హక్కుగలవో తాము గమనింపవలెను. ఇందులో నిజమున ప్రజాప్రతినిధు లెవరో గమనింపట కమిషన్ వ్యక్త కష్టముగా నుండవచ్చును. ప్రజలనుభయ పెట్టుట అచ్చట సర్వసామాన్యమును విషయమని కమిషన్ వద్ద నిశ్చయముగా గ్రహింపగలరు. దీనిని పాశ్చాత్యదేశములలో మన మెరుగము. కాబట్టి మొత్తము మీద ర హా స్య సాత్వ్యముల మూలముననే యథార్థ సీతిగతులను గమనింపవలసిన యవసరము కమిషన్ వద్ద దోపక మానదు. ప్రజలలో నెక్కువ భాగమునకు తాము పర్యటనము సలుపుచున్నట్లుగా గూడ తెలియదు. ఈ సంగతి మాత్రము కమిషన్ వద్ద సర్వదా జ్ఞప్తియం దుండుకోవలెను. తమ కార్యములను గనిపెట్టు అల్పసంఖ్యాకు లలో నెక్కువ భాగము కమిషన్ యొక్క యుద్దేశములగూర్చి యు విధులనుగూర్చియు చాలవరకు దురభిప్రాయపడియున్నారనిగూడ కమిషన్ వద్ద మరువవలదు.

ప్రభుత్వముయొక్క శత్రువులే తరుచుగా

బహుకారింపబడుచుండురు

భారతదేశములో నెట్టిపరిచయములేని యనేక బ్రిటిషు రాజ్యతంత్రజ్ఞులవలెనే నైమనుగాడు గూడ నొక ముఖ్యవిషయ మును గ్రహింపలేదు. మన పరిపాలనకు శత్రువులను వారికి తరు చుగా బహుకారింపచుండుటచేత మన భారతీయ మిత్రులలో ననేకులు భ్రష్టభ్రష్ట స్థానానికి విడిచిపెట్టుచుండుట తలస్థించు

యన్నది. సమర్థులగు భారతీయులనేకులు స్వతరిపాలనము నా
శించుచున్నను స్వరాజ్యము మాత్రము తన శత్రువునకు శ్రేయో
దాయకముగాదు పూర్తిగా గ్రహించియున్నారు. ఇట్టివారు
రాజకీయరంగాలలో తమచుగా గావించక. ప్రభుత్వము
యొక్క శత్రువులే తమచుగా బహుశఃకరింప బడచున్నారని
వీరు ధరించుచున్నారు. రాజభక్తిపూరితుడగు శైవునెంటు
కర్నలు సర్ ఉమర్ హాజర్ ఖాను యితీలనే డిల్లీవద్ద
మాటలాడుచు, నెవనికైనను మోక్షార్థ జడ్జిరదవి గావలయు
చో, ప్రభుత్వమును దూషించుట తప్ప యితర ప్రయత్న మేమి
యు తాను జేయుననరములేదనియు, దూషించి: తోడనే తన
కాపదని లభింపగలదనియు, హాజర్ ఖాను నుడివెను.

మన భారతీయ మిత్రులీనిగముగా లలచుచు తగిన
కారణములున్నవి. అనేక సంఘర్షణలలో అధికారవదలనకు
బొందగలగుటకు ప్రభుత్వము నెదిరించుటయే సులభభార్యముగు
చున్నది. ఇందువలన మన భారతీయమిత్రులలో ననేకు
అది గంజీపోవుచున్నారు. ఇట్లవకాయలగు అందోళనాపాలకు
మనము భయపడుచున్నామని వారికి నమ్మకము పుట్టినప్పుడు,
అంగుచే వారు భారతదేశముయొక్క రాజ్యపు పోరాటముల
కాగ్రహనము అడ్డముగా నమ్ముట కిచ్చుగింపకున్నాడు. (ప్రాచ్య
దేశ చారిత్రములో నెప్పుడూ దినము ముగిసినయమే దివ్య
మగుచున్నది. సఖ్యభావము జాపుయిండుట మంచిచేగాని
పట్టుదలగల శత్రువులకు సఖ్యభావము జాపుటన ప్రయోజన
ము లేకుండుటయేగాక ప్రయోజనముగూడ రావచ్చును. ఈజత్రు
జాతీయవాదులకు మనము సఖ్యముజాపుటవలన గలిగినపరాభవ
ముగూర్చి సర్ అస్తికాంబలేరుగారు గ్రహించియు యిందు
కు భారతీయ జాతీయవాదులలో అతివాదబృందము ఈజత్రు
జాతీయవాదులకు అనేక విషయములలో జోలి చున్నాడు.

నైపును ప్రారంభముననే పారబాటినరైనను
వైస్రాయికి జాబుగ్రాయుచు భర కాసంభవితమ
రాష్ట్రీయ కాసనఃభవితమ యెను, కోబడి 7 గురు సభ్యులకు
తమ విషయములో సింపించుటకు సరిపడునను సానక తో
గలిగుట నైపును అహ్వనించెను. ఈసందర్భమున నైపును
గొరి యుద్దేశము ప్రకటించుచు మేగాని, అనేక విషయలగు ఆక్షే
పణలకు అరిగు యెది. యాత్రుభారతదేశమునకు ప్రతి
క్షోభముగానుండునట్లు గాన్పింపజేయుటకు తీవ్రప్రయత్నముల
జరుగుచుండిన సమాచారము, యీ యాహ్వనము భయముచేగా
వింపబడినదని దలంపబడుట సహజము. ఇందువలన స్వరాజ్య
వాదులు మంత యొక్కవగా ప్రతికూలభావము వహించి,
తన యాహ్వనమును తన మెగముపై విసరిగొట్టిరి. నైపును
గాకు ప్రారంభముననే గావించిన యీపారిటటు తమ కా
క్రమమునతమ బొత్తుగా చెడిగొట్టవచ్చునని నేన భయపడ
చున్నాడు.

బహిష్కారము, హత్రా లిల్లరులు
హరితాశముల యంత తీవ్రప్రయత్నములతో జరుప
బడినను అవిసామ్యముగా నోడిపోయినవి. కాని, అందుమా
లమున జరిగిన దౌర్జన్యములు చాలవరకు ప్రభుత్వముయొక్క
యశోదలనే జరిగించి కాంగ్రెసువాదులకు మనఃకుదా
నవున్నయేగాక, ప్రభుత్వముయొక్క శత్రుత్వము మరికి మ
రింత ప్రత్యాపకముగానే యుండెను. ప్రభుత్వము సామా
న్య ప్రజలకు ఆ మునున తగిన సంరక్షణ మొనగలవలం
దననియెల గను అభిప్రాయపడిరి.

బ్రిటిషువారు బహిష్కారోద్యమము గూడ నోడిపోవుట
యే తలపించును. స్థానికజాతి సంపాదించి కమిషనుతో చేరి
మాడుటయు యీరంప ఉద్యమముయొక్క యాదేశముయ
యాన్నది. ఈవిషయమున నైపును సభ్యులు గ్రహించి, గాక

చిదరవందరగానున్న రాజకీయ శక్తులు
విషయక ముఖ్యముగా గమనింపవలసిన రాజకీయ శక్తు
లూ నాలుగు మాత్రమే ముఖ్యములునువి.

(1) స్వరాజ్యకాంగ్రెసుపార్టీ:—ఇది బలమగు దౌర్జన్యము
తో నున్నది చాలద్రవ్యము గలిగియున్నది. న్యాయవాదులు,
వార్తా ర్థికలు, యీపార్టీ స్వాధీనములో నున్నవి. ఇండెక్సా
మంది ప్రాప్యాలము. మొత్తపు జనసంఖ్యలో సగము భా
మగు భారతీయ గురులు యీ పార్టీకి చెందియున్నవి.

(2) లిబరలు పార్టీ:—వివిధ రాజకీయ శక్తు
లకు లగల న్యాయ వాదులు నానా హను కాదుల
కు ముఖ్యముగా హితువులు యీ పార్టీకి చేరియున్నారు.

(3) కిలాఫతు పార్టీ కాంగ్రెస్ తో కలసిమెలయును
న్న స్వల్పసంఖ్యకులగు నామద్దీయులు యీపార్టీకి చేరి
యున్నారు.

(4) 7 కోట్ల భారతీయ వహిమద్దీయులు మాంజీ
సంస్కరణముల ఫలితములను వీరు భయముతో జూచుచు
న్నారు.

వైతరగములలో మొదటి మూడు తరగతులయొక్క
జర్జులను గ్రహించుట చాల కష్టము. కొద్దిమంది నాయకులు

నిరూపించబడినది.

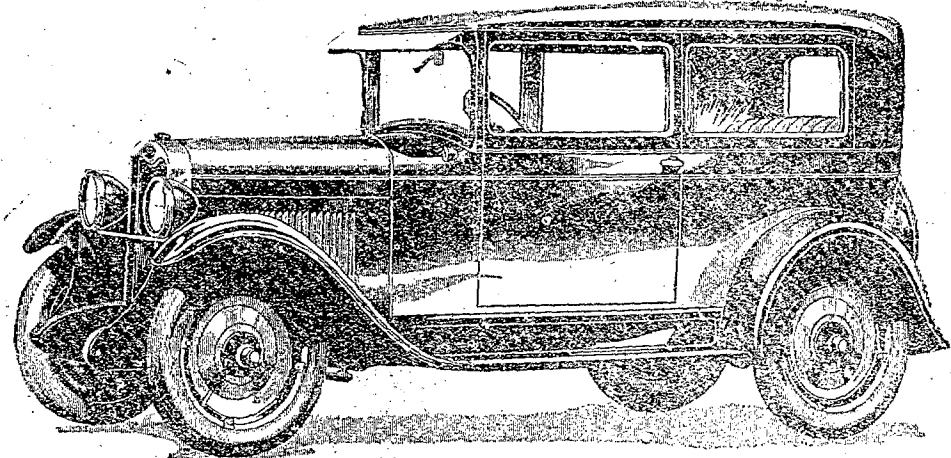
ఎల్లప్పుడు నాయకత్వము వహించు
చున్నది. 1928 సం॥ చివర్ లెక్ త
క్కువ ధరలో పొందదగిన కారు
లన్నిటిలోకీ ఘనతవహింపదగినది.
యేటేట అభివృద్ధి గాంచబడిన
మార్పులకు లోనగుటచే ఆటో
మొదలై తయారొనర్చు
వారలంకరలో మిగుల ఉ
న్నతస్థానమును నాక్ర
మించియున్నాడు. చివ
ర్ లెక్ నందు అభి
వృద్ధిగాంచిన నూత
నాశ్రములు వట్టి
కెల్ల శ్రేష్టమైనది.

ఉహలమీద నొనర్చబడినవి కావు, జన
రల్ మోటార్ కంపెనీవారు 30 లక్షల
మైల్లదూరము ప్రయాణమొనర్చి పరి
క్షించిరి. ప్రతిఅంశమును పరి
క్షకులతోనయి సరియని నిరూపింప
బడిన తదుపరియే ఏర్పాటుగా
వింపబడుచున్నది. అందువల
ననే 4 చక్రముల బ్రేకులు,
నవీనమైన ఇంజను, నిడుపైన
బాడీకలిగిన 1928 చివర్
లెక్ డబ్బుచిలువకుపొం
దదగిన కారులలో
కెల్ల శ్రేష్టమైనది.

సింపున్ ఆండు కో లిమిటెడ్.

మద్రాసు.

ఉదకమండలం.

తాత్కాలికావేశములగు ఇవి లొంగుచుండును. బ్రిటిషు అ
ధికారమునకు శత్రుత్వము బూటకులో మాత్రము ఇవి యొక
శత్రువుతో మెలగుచుండును. ముత్తమమీద రాజకీయ పక్ష
ములన్నయగుడ కమిషను బహిష్కారోద్యమ ఫలితముగా
రెండు ముఖ్యపార్టీలుగా తీర్చబడు చున్నాముగా వానియందు
న్నవి. మొదటిది ప్రాప్యజాతికారముక్రింద మతసంబంధ
పక్షములతో నేర్పడిన హిందూసహసభ. రెండవది,
భారత మహమ్మదీయులు న్యాయమగు హక్కులకు నిలువబడి
చున్నట్టియు, మతసంబంధమున నుద్దేశములతోనే దేర్పడిన
ట్టియు భారతీయ మహమ్మదీయుల చుట. మతభేదములతో
ట్టిర బాధము లేకుండ, కేల రాజకీయముగా రెండు కక్ష
లున్నవి. పట్టాప్రాంతములది రాజకీయాందోళనాపరులు
మొదటి కక్ష యాను, మాంజీల సంస్కరణముల మూలమున
ప్రజుబొందియున్న భూస్వాములు రెండవ కక్షయును, అయి
యున్నారు.

యకు పదవి, అనుపదములు భారతదేశముగా చిలుకవలకుగా
నైపునుసభ్యులు వింపకు. భారతీయసభ్యులచే తయారుకాబడు
విధానముంగీరింపబడుచో బేజ్ మునకనర మే వాటిల్లును. మొ
త్తమమీద భారతీయ రాజకీయ వేర్పై రాజ్యాంగ తంత్ర
యేర్పాటు చేయు తెలివితేటలు గల వారు కా
రని నైపును గాకు త్వరతోనే గ్రహింపగలరు.
భారతీయభిప్రాయ మనుదియే లేకుండగా, భారతీయ ప్రతి
నిధులమని చాటుకొను కొద్దిమంది నాయకబృందముగూడ తమ
కినియమున సరిపడు నాక్రము జాపజాలకు.

గత సంస్కరణకు ననుసరింపు రాజ్యాంగాభివృద్ధివలన
భారతదేశములో మన యధికారబలము మరింత తీరించుటయే
తలపించును భారతదేశములో మూడవ వంతును పాలించుచున్న
సానాధీనులు నిరాశచెంది ఆగ్రహవేటలగుట తలపించును.
7 కోట్ల కెల్లవగానున్న మహమ్మదీయసంఘము ఇంతకంటె
నెక్కువ శత్రుభావము బూని దౌర్జన్య
కార్యము లొనర్చుట గూడ తలపించును.
ఈ యనగములతోబాటు ప్రాప్యజాతికారముయొక్క బల
ము వృద్ధి గును. ప్రజాస్వామ్యత్య నకు మర్గ మేర్పడుటకు

Bears' ELEPHANT CIGARETTES

THOMAS BEAR & SONS (INDIA) LTD.
(INCORPORATED IN ENGLAND)

5/2169

మాకుగా 82 కొట్ల భారతీయులు నిరంకితపరిపాలనను కా
శ్చితముగా లోబడవలసివచ్చును.

కేంద్రప్రభుత్వ పునర్నిర్మాణము. ప్రభుత్వ ర్థవ్యము
కమిషను మొట్టమొదట తిరగపరిపరలినకాన్ఫరెన్సు
నగా కేంద్రప్రభుత్వమును పునర్నిర్మించుటయును భారతదేశ
ములో శాంతి యభివృద్ధిలను నున్న పరిస్థితులకు
గావలయు సభి కారము సంతకు కేంద్రప్రభుత్వమునకు
సరలనొప్పించుటయును, కమిషనుయొక్క ప్రభుత్వ
ప్రస్తుత పెద్దలసభ (కాన్ఫరెన్స్ ఆఫ్ స్టేటు) సభ్యులు పథయొక్క
పేరుండవలెను, యావత్ భారతదేశమునకు సబంధించిన చ
ట్టనిర్మాణమునకే యీ సభ పనిచేయవలెను. స్వదేశసంస్థానము
లను తగినంత ప్రాతినిధ్యముండవలెను. రాష్ట్రములలో స్వపరి
పాలనమును వృద్ధిగావించవచ్చును. గాని, ఆక్రమ పరిపాలన

రుగు సమయములలో కేంద్రప్రభుత్వము జోక్యము కలగలేక
నటు కనికారము గల్గి రుండువలెను. నియోజకవర్గములు గూడ
పునర్నిర్మించబడవలెను. వైముఖ్య సూత్రములన్నియు
ఆలోచనయు దేశభక్తియు గల భారతీయులచే నామోదించ
బడవచ్చును.

భారతదేశ సంరక్షణము, పబ్లికు సర్వీసులు, మాన్యుగు
యితర ముఖ్యవిషయములగున్ని నేనిచ్చట యెట్టి యభిప్రాయ
ముకు చెప్పవలెను. కొటానకొట్ల భారతీయులను వ్యాయ
సంరక్షణముల నీ రయుగా నెలకొల్పబడుటకు భారతదేశ
పేవిధముగా పరిపాలించవలెనో తామే యోచించెదరుగాక.
తమ దేశముయొక్క పరిపాలన బాధ్యతగల భారతీయుల కొప్ప
గించుట నుంచికే, కాని, యిందుకు సమర్థులగు భారతీయు
లివ్వదు గానించుటలేదు.

ఎట్లుయినను ప్రస్తుత సరిగ్గ సమయములో పరిపాలనా
సూత్రములే యెక్కువ ముఖ్యమయినవి. తన మిత్రులకు తప్పక
సాయముపరుపెట్టెడు, తనకేత్రువులతో సఖ్యముచేయ ప్రయ
త్నములెప్పుడును చేయవలెయు, బలముగ ప్రభుత్వమే ప్రాచ్య
ఖండమునకు ముఖ్యముగా సవరణయి కున్నది. ప్రజాస్వా
మ్యత్వముయొక్క విజయమునను ప్రస్తుతము లేనటువంటి స్థ
లములో ప్రజాస్వామ్యత్వ సూత్రముల కెట్టియర్థముగూడ నుం
డవలదను విషయము కమిషనుచే గ్రహించబడునా?

బర్మా శాసనసభ

బర్మా శాసనసభ జూలయిలో రద్దు చేయబడును. కొత్త
సభకు ఎన్నిక నవంబరు 1928 లో జరుగును.

Printed and Published by K. Nageswara Rao, Editor, Andhrapatrika Power Press, 6 & 7, Thambu Chetty Street, Madras.